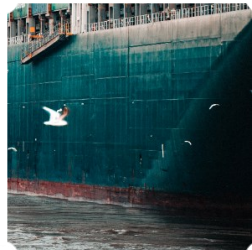
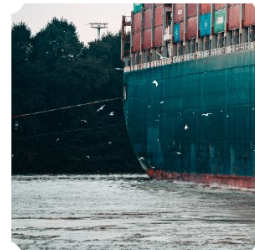
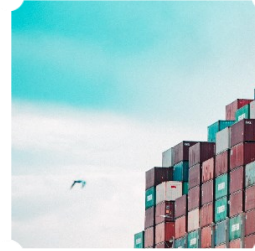
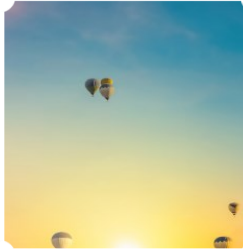

2025 - I

Sektörel Güncel Gelişmeler

Türkiye İř Bankası
İktisadi Araştırmalar Bölümü

İçindekiler

Enerji

3

İnşaat ve Konut

6

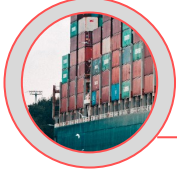
Otomotiv

9

Demir Çelik

12

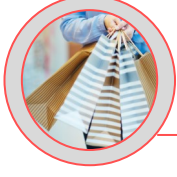
Lojistik

15

Tekstil ve Hazır Giyim

18

Perakende

20

Beyaz Eşya

22

Turizm

24

Tarım

26

Elektrik Üretimi (yıllık % değişim)		Elektrik Tüketici Fiyatı (yıllık % değişim)		Elektrik Üretici Fiyatı (yıllık % değişim)		Küresel Enerji Fiyatları (yıllık % değişim)	
2024	6,5	2024	15,2	2024	2,2	2024	-5,1
2024 Ç4	9,9	2024 Ç4	38,0	2024 Ç4	11,9	2024 Ç4	-9,6
2025 Ç1	1,1	2025 Ç1	47,5	2025 Ç1	24,1	2025 Ç1	-3,2

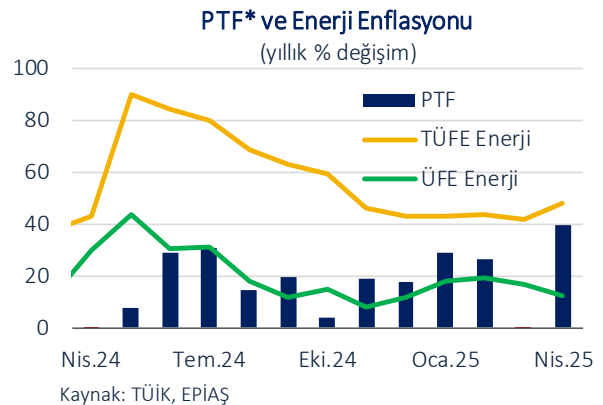
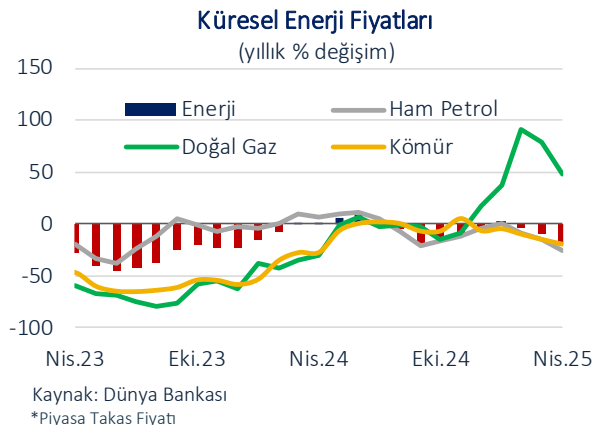
2024 yılının ortasından itibaren düşüş eğilimine giren enerji fiyatları bu yılın ilk çeyreğinde de aşağı yönlü hareketini sürdürmüştür. Dünya Bankası'nın petrol, doğal gaz ve kömür fiyatları ile oluşturduğu enerji fiyat endeksi yılın ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,2 gerilemiştir. Bu düşüş, Nisan ayında ABD tarafından açıklanan yeni gümrük vergilerinin etkisiyle hız kazanmıştır. Enerji fiyat endeksi Nisan'da 87,9 ile 2021 yılının Mayıs ayından bu yana en düşük seviyesine gerilemiştir.

Küresel petrol fiyatları Ocak ayında varil başına 82 USD düzeyine çıkmış, ardından ekonomik aktiviteye yönelik endişeler nedeniyle düşüş eğilimine girmiştir. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Nisan ayında yayımladığı raporunda 2025 yılı küresel petrol talep tahminini bir önceki aya göre günlük 300 bin varil düşürürken, bu düşüşte artan ticari gerginliklerin rolünü vurgulamıştır. Yaşanan gelişmelerin neticesinde Nisan ayında Brent, Texas ve Dubai petrollerinden oluşan Dünya Bankası petrol endeksi 65,9 bandına gerileyerek 2021 yılının Nisan ayından bu yana en düşük seviyesine gerilemiştir.

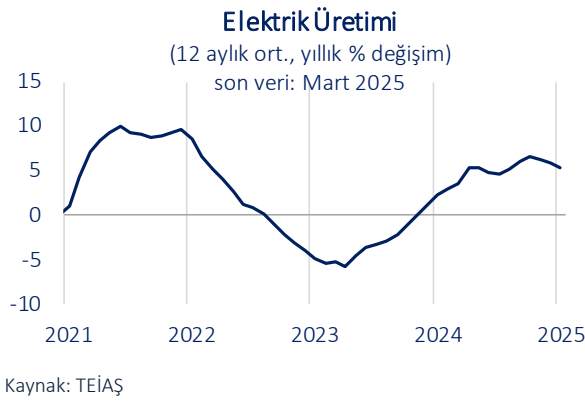
Küresel doğal gaz fiyatlarında 2025 yılının ilk çeyreğinde kuvvetli bir görünüm gözlenmiştir. 1 Ocak 2025'te Rusya'dan Avrupa'ya Ukrayna üzerinden yapılan 5 yıllık doğal gaz transiti anlaşmasının Ukrayna tarafından yenilenmemesi, Avrupa'nın LNG ithalatına daha fazla yönelmesine ve küresel LNG talebinin yükselmesine neden olmuştur. Ayrıca, AB komisyonu tarafından yapılan açıklamaya göre Avrupa Birliği, 2027 sonuna kadar Rusya'dan doğal gaz ithalatını tamamen durdurmayı planlamaktadır. Bununla birlikte, yılın ilk iki ayında ABD ve Avrupa'da hava sıcaklıkları mevsim normallerinin altında gerçekleşmiş, bu kapsamda ısınma amaçlı doğal gaz talebi de artmıştır. 2024 yılı genelinde fiyatların düşük seyretmesinin etkisiyle küresel arzda yaşanan azalma, bu yılın ilk çeyreğinde artan talebin karşılanamamasına neden olmuştur. Bu gelişmeler sonucunda doğal gaz fiyatları 2025 yılının ilk çeyreğinde, bir önceki çeyreğe göre %24,2, bir önceki yılın aynı dönemine göre de %65,8 artış kaydetmiştir.

Küresel kömür fiyatlarındaki düşüş eğilimi bu yılın ilk dört ayında da devam etmiştir. Artan yenilenebilir enerji üretiminin yanı sıra özellikle Çin ve Hindistan'ın Avustralya'dan ithal ettiği kömür miktarını azaltması ve küresel ticarete yönelik endişeler fiyatlardaki düşüş eğilimini hızlandırmıştır. Avustralya kömürünün fiyatı 98,6 USD/mt seviyesine gerileyerek 2021 yılından bu yana ilk defa 100 USD düzeyinin altında kaydedilmiştir.

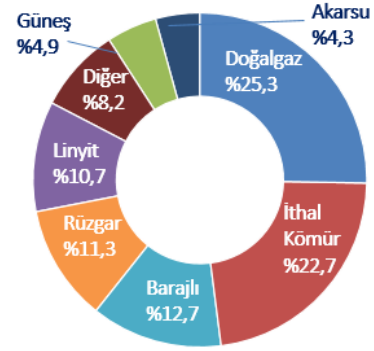
Yurt içinde enerji fiyatları 2025 yılında küresel eğilimlerin aksine yükseliş kaydetmiştir. Nisan ayı itibarıyla özel kapsamlı TÜFE göstergelerindeki enerji fiyatlarında yıllık ve aylık bazda sırasıyla %4,3 ve %48,1 artış görülmüştür. Yİ-ÜFE göstergeleri içerisindeki enerji fiyatlarında da paralel olarak aylık ve yıllık bazda sırasıyla %0,6 ve %12 artış yaşanmıştır.

Yurt içinde elektrik enerjisi üretimi 2025 yılının ilk üç ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %1,1 oranında artarak 83 TWh seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece çeyreklik bazda elektrik üretimindeki artış eğilimi 7. çeyreğe taşınmıştır. 2025 yılının ilk çeyreğinde, Türkiye’de elektrik üretiminde kaynak dağılımı önemli ölçüde değişmiştir. 2024’ün aynı döneminde hidroelektrik santrallerin üretimdeki payı %26 iken bu oran 2025’ta %17’ye gerilemiştir. Bu düşüşte, azalan yağışlar ve kuraklık etkili olmuştur. Buna karşılık, doğalgaz santrallerinin üretimdeki payı %14’ten %25’e yükselmiş ve kuraklığın etkilerini telafi edici bir rol üstlenmiştir. Diğer kaynakların payı incelendiğinde 2025 yılının ilk 3 ayı itibarıyla üretimin %35’nin kömürden, %5’inin güneş enerjisinden, %11’inin de rüzgar enerjisinden sağlandığı gözlenmektedir. Söz konusu dönemde yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimdeki payı 2024 yılına göre 13 puan gerileyerek %35,8 seviyesine gerilemiştir.

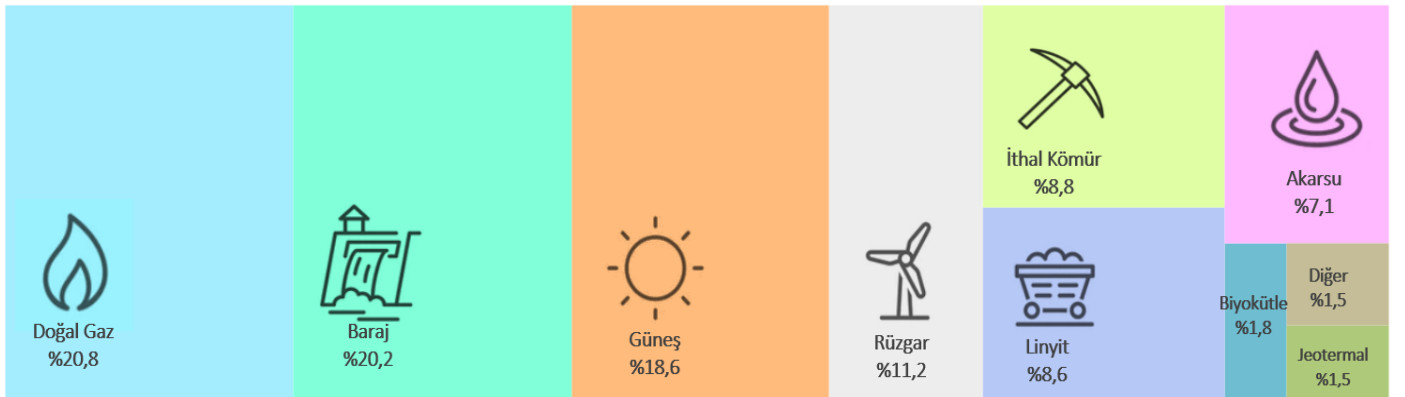
Elektrik Üretiminde Kaynakların Dağılımı
(2025-Ç1)

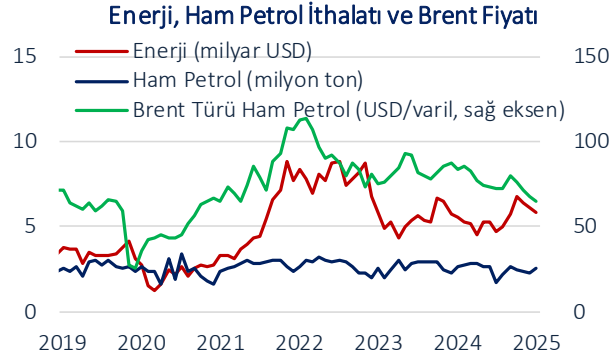
Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (IRENA) verilerine göre 2024 yılında küresel yenilenebilir enerji kapasitesi bir önceki yıla göre %15,1 artarak 4.448 GW’a ulaşmıştır. Böylece yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam kapasite içerisindeki payı %46,4’e yükselmiştir. Yenilenebilir enerji kapasitesindeki en yüksek pay %42 (1.865 GW) ile güneş enerjisi santralleri olurken, hidroelektrik elektrik santrallerinin payı %29’a, rüzgar enerjisi santrallerinin payı da %25’e yükselmiştir.

TEİAŞ verilerine göre, 2025 yılının ilk dört ayında elektrik üretiminde toplam kurulu güç 2,4 GW artışla 118,4 GW seviyesine ulaşmıştır. Söz konusu artışın 2,1 GW’ı güneş, 0,3 GW’ı ise rüzgar enerjisi santrallerinden kaynaklanmıştır. Böylece, Nisan 2025 itibarıyla yenilenebilir enerji santrallerinin toplam kurulu güç içerisindeki payı %58,8 seviyesine ulaşmıştır. Ülkemizdeki kurulu gücün %41,6’sını termik (doğal gaz, kömür vb.), %27,2’sini hidrolik, %18,6’sını güneş ve %11,2’sini rüzgâr santralleri oluşturmaktadır.

Kurulu Gücün Kaynaklara Göre Dağılımı
(Nisan 2025)

- Türkiye'nin enerji ithalatı* 2025 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda %3,1 artarak 18,3 milyar USD (toplam ithalatın %12,5'i) olmuştur. Söz konusu dönemde ham petrol ithalatı ise %3,5 düşüşle 7,1 milyon tona gerilemiştir.
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) elektrik üretim ve dağıtım maliyetlerinde yaşanan artış nedeniyle mesken, kamu ve özel sektör abone gruplarına %15, sanayi abone grubuna %10 ve tarımsal faaliyetler abone grubuna %12,4 fiyat artışı yapmıştır. Öte yandan, Nisan-Aralık arasında Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) maliyetlerini revize ederek megavatsaat başına 204,35TL ile 488,64 TL bandında belirlemiştir.
- Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) tarafından yapılan açıklamaya göre 5 Nisan 2025'ten itibaren geçerli olmak üzere nihai doğal gaz satış fiyatları sanayi tüketicileri için ortalama %20, elektrik üretim santralleri için ise ortalama %24,2 oranında artırılmıştır.
- Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ) 5 Nisan 2025'ten itibaren geçerli olmak üzere Gün Öncesi Piyasası ve Dengeleme Güç Piyasası tavan fiyatını 3.000 TL/MWh'den 3.400 TL/MWh'ye yükseltirken, taban fiyatında değişiklik yapmayarak 0 TL olarak korumuştur.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Sakarya Gaz Sahası'nda ilk üretim fazının tamamlandığını, sahadan günlük 9,5 milyon metreküp doğal gaz üretimi yapılacağını açıklamış olup, bu miktardaki gazın 4 milyon evin doğal gaz ihtiyacını karşılayacağını belirtmiştir.

Temel Göstergeler

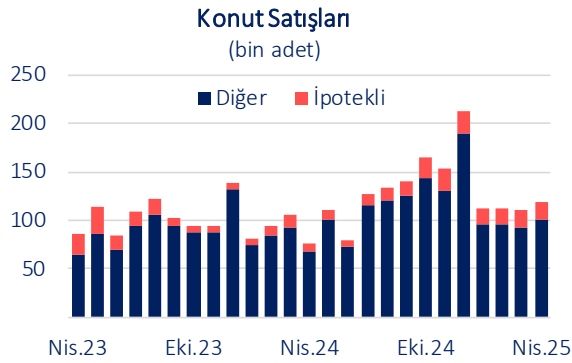
	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Elektrik Üretimi (yıllık % değişim)	6,2	6,2	2,1	9,9	1,1	2,5	5,7	-5,0
Üretimde Yenilenebilir Kaynakların Payı (%)	48,7	51,6	37,9	34,3	35,8	34,5	34,1	39,0
Elektrik Tüketici Fiyatı (yıllık % değişim)	-13,4	1,9	38,8	38,0	47,5	38,0	52,8	51,7
Elektrik Üretici Fiyatı (yıllık % değişim)	-28,1	13,0	20,8	11,9	24,1	21,0	25,3	26,0
Ortalama Piyasa Takas Fiyatı (yıllık % değişim)	-25,8	-29,3	40,6	49,2	17,7	29,1	26,6	-0,3
Küresel Enerji Fiyatları (yıllık % değişim)	-7,7	4,9	-7,1	-9,6	-3,2	2,3	-3,0	-8,8
Ham Petrol Fiyatı (yıllık % değişim)	2,0	-3,8	-8,6	-11,2	-7,9	0,6	-8,4	-15,4
Doğal Gaz Fiyatı (yıllık % değişim)	-38,3	16,9	-2,4	-3,5	65,8	37,0	91,8	79,2
Kömür Fiyatı (yıllık % değişim)	-40,2	0,9	-1,3	-2,6	-9,5	-4,2	-9,6	-14,5
Sektörel Kredilerdeki Payı** (%)	7,0	6,6	6,4	5,9	5,7	5,8	5,7	5,7
Takipteki Krediler Oranı** (%)	3,1	2,8	3,3	2,9	2,7	2,7	2,8	2,7

*27. Fasil-Mineral yakıtlar

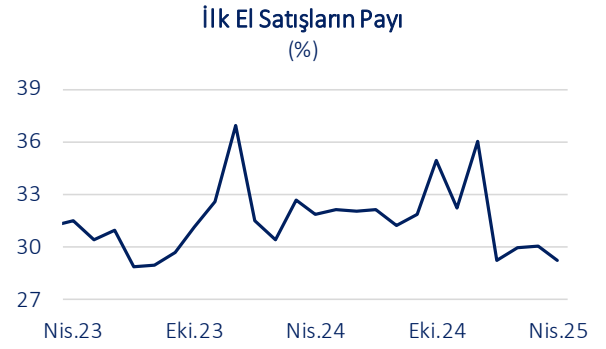
**Elektrik, Gaz ve Su Kaynakları

Konut Satışları (yıllık % değişim)		Konut Fiyat Endeksi (reel, yıllık % değişim)		Yapı Ruhsatı Sayısı (yıllık % değişim)		Bina İnşaatı Ciro Endeksi (reel, yıllık % değişim)	
2024	20,6	2024	-10,4	2024	-11,9	2024	21,0
2024 Ç4	62,9	2024 Ç4	-12,3	2024 Ç3	-16,6	2024 Ç4	23,9
2025 Ç1	20,1	2025 Ç1	-5,6	2024 Ç4	-17,4	2025 Ç1	17,1

Konut satışları 2025 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,1 oranında artarak 335.786 adet olmuştur. Yılın ilk çeyreğinde izlenen olumlu performans, Nisan ayında da devam etmiştir. Nisan'da yıllık bazda %56,6 artan satışlar, Ocak-Nisan döneminde %27,9 oranında yükselerek 454.145 adet olmuştur. Yılın ilk dört aylık döneminde ipotekli satışlar yıllık bazda yaklaşık iki katına çıkarken, ipotekli satışların toplam satışlar içindeki payı da %15,2'ye yükselmiştir. Bu dönemde ilk el satışların toplam satışlar içindeki payı ise geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla 2 puanlık bir düşüşle %29,6'ya gerilemiştir.

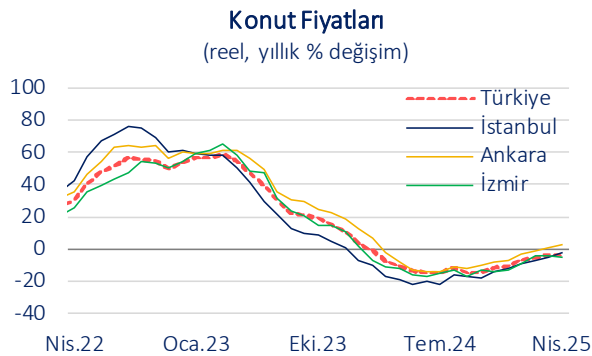
Kaynak: TÜİK

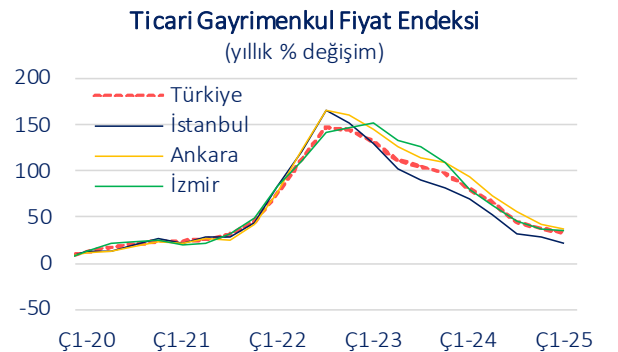
Kaynak: TÜİK

Konut fiyatları ilk çeyrekte yıllık bazda %5,6 düzeyinde reel düşüş kaydetmiştir. Nisan ayında ise fiyatlardaki reel düşüş %3,6'ya gerilemiştir. Nisan'da konut fiyatları İstanbul ve İzmir'de reel bazda sırasıyla %2,5 ve %5 gerilerken, Ankara'da %2,9 artmıştır. Söz konusu gelişme, Ankara konut piyasasında iç göçün de etkisiyle gözlenmekte olan hareketliliğin devam ettiğine işaret etmektedir.

Ticari gayrimenkul piyasasında da fiyat artışlarının enflasyon oranının altında kaldığı izlenmektedir. Ticari Gayrimenkul Fiyat Endeksi (TGFE), 2025'in ilk çeyreğinde yıllık bazda nominal olarak %32,4 ile son 14 çeyreğin en ılımlı artışını kaydetmiş; reel bazda ise %5,2 gerilemiştir. Üç büyük ildeki fiyat gelişmeleri incelendiğinde, İstanbul, Ankara ve İzmir'de ticari gayrimenkul fiyatlarının sırasıyla %21,4, %37,5 ve %35,3 arttığı gözlenmiştir. Türkiye genelinde dükkan ve ofis fiyatlarındaki yıllık artışlar da %32,8 ve %30,3 olmuştur.

Kaynak: TCMB

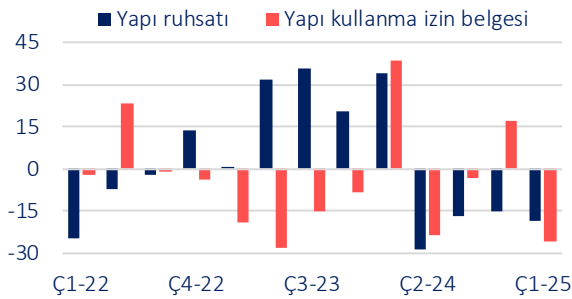

Kaynak: TCMB

2024'ün dördüncü çeyreğinde yıllık bazda yapı ruhsatı verilen daire sayısı %17,4 azalırken, yapı kullanma izni alan daire sayısı %16,9 artmıştır. Böylece 2024'ün tamamında ruhsatlar %11,9 düşerken, kullanma izinleri %9,5 yükselmiştir. Veriler, geçtiğimiz yıl yeni inşaatlara başlama iştahının zayıf olduğuna, buna karşılık tamamlanan yapıların devreye alınmasının yapı stokuna ek katkı yaptığına işaret etmektedir. 2025'in ilk çeyreğinde yapı ruhsatı verilen daire sayısı yıllık bazda %18,7 azalmıştır. Böylece yapı ruhsatları üst üste dört çeyrek boyunca gerilemiştir. Aynı dönemde kullanma izni verilen daire sayısında da %25,8 düşüş kaydedildiği görülmektedir.

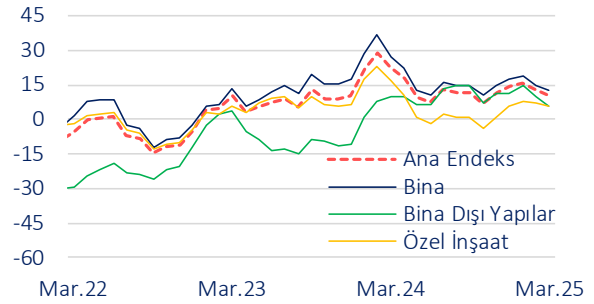
Öte yandan, takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre, inşaat üretim endeksi 2025'in ilk çeyreğinde yıllık bazda %13,3 artış kaydetmiştir. Bu artışta bina inşaatlarındaki hızlı yükseliş (%15,7) etkili olmuştur. Özellikle deprem bölgesindeki konut ve konut dışı yapıların inşaatı, sektördeki büyümeyi desteklemeye devam etmektedir. Bina dışı yapı ve özel inşaat faaliyetleri de aynı dönemde sırasıyla %10,5 ve %7,2 oranında büyümüşür.

Yapı Ruhsatı ve Kullanma İzin Sayıları
(daire sayısı, yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK

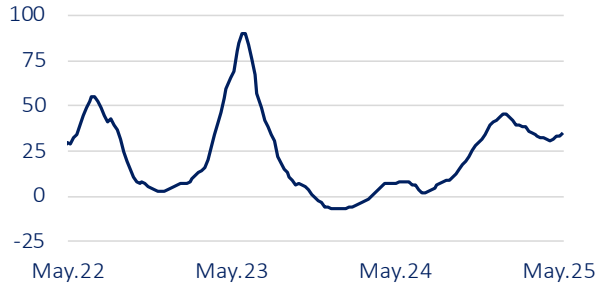
İnşaat Üretim Endeksi
(yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK

2024'ün son haftasında %45,8 ile Temmuz 2023'ten bu yana en yüksek seviyesine ulaşan konut kredilerinin 13 haftalık yıllıklandırılmış kredi büyümesi, 2025 yılının ilk çeyreğinde ivme kaybetmiştir. Nisan ayı ortasında %30,6'ya kadar gerileyen kredi büyümesi, takip eden haftalarda yeniden artış eğilimi göstermiş ve 9 Mayıs haftası itibarıyla %34,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Konut Kredisi Büyümesi
(13 haftalık yıllıklandırılmış)

Kaynak: BDDK

İnşaat Sektörü Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

Mart ayında yaşanan gelişmelerin ardından TCMB tarafından alınan ilave parasal sıkılaştırma adımları, Nisan ayındaki sektörel beklenti anketlerine olumsuz yansımıştır. İnşaat sektörü güven endeksi takvim etkisinden arındırılmış verilere göre Nisan'da aylık bazda %4,2 düşüşle 85,1 seviyesine inerek Temmuz 2022'den bu yana en düşük değerini almıştır. Bu dönemde endeksin alt kalemlerinde aylık bazda tüm göstergelerde bozulma kaydedilmesi dikkat çekmiştir. Mayıs ayında ise inşaat sektörü güven endeksinde toparlanma kaydedildiği izlenmiştir. Söz konusu endeks Nisan ayına göre 3,3 puan artarak 88,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

23 Nisan 2025 tarihinde Marmara Denizi açıklarında meydana gelen 6,2 büyüklüğündeki depremin ardından İstanbul başta olmak üzere Marmara Bölgesi'ndeki kentsel dönüşüm ve yapı güçlendirme faaliyetlerinin hızlanması beklenmektedir. Bu gelişmenin de etkisiyle, önümüzdeki dönemde inşaat sektörü faaliyetlerinde ağırlıklı olarak kentsel dönüşüm projelerinin öne çıkmaya devam edeceği düşünülmektedir.

Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Büyüme (reel, GSYH inşaat alt kalemi)	11,3	6,3	11,1	8,7	-	-	-	-
Bina İnşaatı Ciro Endeksi (reel, yıllık % değişim)	39,0	13,9	24,1	23,9	17,1	30,0	20,6	6,6
Konut Fiyat Endeksi (reel, yıllık % değişim)	-2,1	-13,1	-13,5	-12,3	-5,6	-7,2	-5,6	-4,2
Konut Satışları (yıllık % değişim)	-1,3	-6,0	20,3	62,9	20,1	39,7	20,1	5,1
İpotekli (yıllık % değişim)	-53,0	-62,1	3,9	292,4	87,3	182,8	90,1	41,5
Diğer (yıllık % değişim)	12,3	9,9	22,5	50,4	12,7	28,3	12,9	0,1
Yabancıların Gayrimenkul Yatırımları (milyon USD)	796	739	653	634	415	132	134	149
Yapı Ruhsatı Sayısı (yıllık % değişim)	34,0	-28,7	-16,7	-15,1	-18,7	-	-	-
Yapı Kullanım İzni (yıllık % değişim)	38,9	-23,5	-3,3	17,5	-25,8	-	-	-
Sektörel Kredilerdeki Payı (%)	9,0	8,7	8,8	8,7	8,5	8,4	8,4	8,5
Takipteki Krediler Oranı (%)								
İnşaat Sektörü	4,1	4,0	3,8	3,8	3,9	4,0	4,0	3,9
Konut Kredileri	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2

Otomotiv Üretimi (adet, yıllık % değişim)		Yurt İçi Araç Satışları (yıllık % değişim)		Kapasite Kullanım Oranı (%)		İhracat (adet, yıllık % değişim)	
2024	-7,0	2024	0,8	2024	75,9	2024	-0,5
2024 Ç4	-7,9	2024 Ç4	3,6	2024 Ç4	77,5	2024 Ç4	-0,1
2025 Ç1	-9,1	2025 Ç1	-6,5	2025 Ç1	72,8	2025 Ç1	-0,8

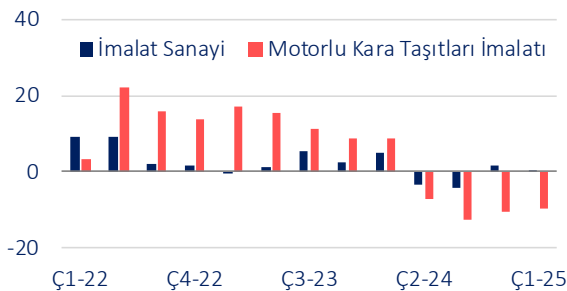
Küresel otomotiv sektörünün performansı açısından ticaret savaşlarına ilişkin gelişmeler yakından takip edilmektedir. ABD Başkanı Trump, Mart'ta ABD'de üretilmeyen tüm otomobil ve yan parça ürünlerinin ithalatına %25 gümrük vergisi getirildiğini açıklamış, Nisan ayında Çin'den ithal edilen elektrikli araçlara %100, bataryalara da %25 oranında tarife uygulanacağını belirtmiştir. Mayıs'ta ise Çin'le yapılan anlaşma doğrultusunda Çin'den gerçekleştirilen ithalata %145'lik gümrük vergisini 90 gün süreyle düşüreceğini duyurmuştur. Bu doğrultuda ABD'nin Çin'in otomobil ürünlerine uyguladığı vergi geçici olarak %47,5'e indirilmiştir. ABD, Mayıs ayında İngiltere ile yaptığı anlaşmayla söz konusu ülkeden ithal edilen otomobillere uygulanması planlanan %25 oranındaki ek gümrük vergisinin yıllık 100 bin araçlık kota için %10'a indirilmesine karar vermiştir. Doğrudan otomotiv ürünlerine uygulanan gümrük vergilerinin dışında, ticaret politikalarına ilişkin yüksek belirsizlik devam ederken sektörün girdi maliyetlerini etkileyebilecek diğer vergi uygulamalarına yönelik gelişmeler yakından izlenmektedir.

Trump, Biden'ın 2021 yılında imzaladığı 2030 yılına kadar yeni araç satışlarının %50'sinin elektrikli olması hedefine yönelik yürütme emrini kaldırmıştır. Söz konusu karar sektörün elektrikli dönüşüm hızına yönelik belirsizliği bir miktar artırmıştır.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Mayıs'ta Küresel Elektrikli Araç Görünümü raporunu yayımlamıştır. Kuruluş, 2025'te küresel elektrikli otomobil satışlarının 20 milyonu aşarak toplam otomobil satışları içindeki payının %25'i geçeceğini tahmin etmektedir. Raporda yılın ilk üç ayı itibarıyla elektrikli otomobil satışlarının yıllık bazda %35 yükseldiği belirtilmiştir. Ülkeler elektrifikasyon başlığında farklı stratejiler uygulamakla birlikte elektrikli araç satışlarının güçlü bir görünüm sunmayı sürdürdüğü ifade edilmiştir.

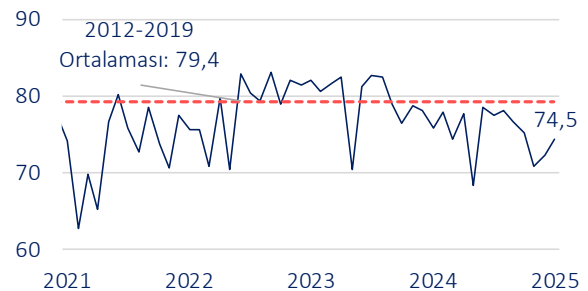
Yurt içinde otomotiv üretimindeki zayıf görünüm 2025'in ilk üç ayında da devam etmiştir. Bu dönemde toplam üretim adet bazında yıllık %9,1, otomobil üretimi %7 düşüş kaydetmiştir. TÜİK'in açıkladığı takvim etkisinden arındırılmış veriler de motorlu kara taşıtları üretiminin yıllık bazda %9,9 düşüş ile aynı dönemde %0,3 yükselen imalat sanayi genelinden olumsuz ayrıştığına işaret etmiştir. Yılın ilk çeyreğinde sektörün kapasite kullanım oranı %72,8 ile 2012-2019* ortalaması olan %79,4 seviyesinin altındaki seyrini sürdürmüştür. Kapasite kullanım oranı Nisan ayında 2,2 puan artışla %74,5 düzeyinde gerçekleşerek kısmi bir iyileşmeye işaret etmiştir. Finansal koşullardaki sıkılık, yurt içinde ithal ürünlere olan talebin yüksek seyrini, ihracat pazarlarında rekabeti zorlaştıran uygulamalar söz konusu görünümde belirleyici olmuştur.

Motorlu Kara Taşıtları Sanayi Üretim Endeksi
(tea, 2021=100, yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK

Otomotiv Sektörü Kapasite Kullanım Oranı
(%)

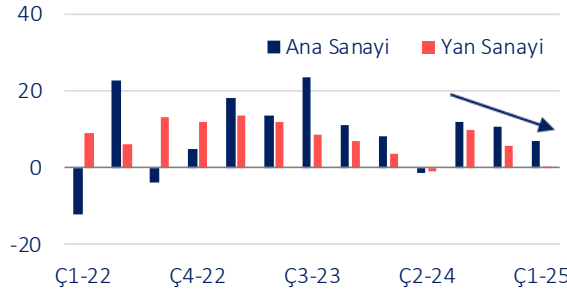

Kaynak: TCMB

(*) Küresel ekonomik kriz sonrası ve pandemi öncesi küresel şokların nispeten sınırlı olduğu dönem.

Yılın ilk çeyreğinde otomotiv ihracatı adet bazında %0,8 düşüş ile nispeten yatay bir seyir izlerken, değer bazında %4,5 yükselmiştir. Bu dönemde ana sanayi ihracatı yıllık bazda %7 artsa da artış hızı yavaşlayarak 5,8 milyar USD olurken, yan sanayi ihracatı yıllık bazda değişim göstermeyerek 2,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

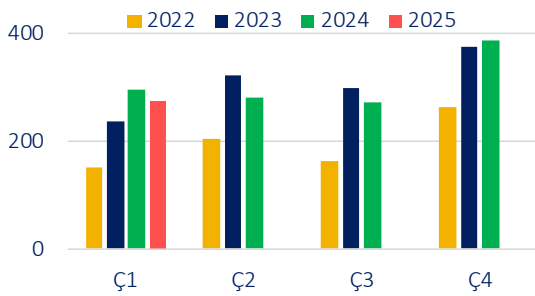
Otomotiv Sanayi İhracatı
(yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK

Yurt içinde otomotiv satışları Ocak-Mart döneminde yıllık bazda %6,5 düşüşle 276 bin seviyesinde gerçekleşmiştir. Otomobil satışları yıllık bazda %4,1, hafif ticari araç satışları da %15,5 gerilemiştir. Satışlar Nisan'da ise yıllık bazda %38,8'lik hızlı bir artışla 105 bin düzeyinde gerçekleşerek tarihsel olarak Nisan aylarında yapılan en yüksek satışın kaydedildiğine işaret etmiştir. İthal ürünlere yönelik güçlü talebin sürmesinin de etkisiyle Ocak-Nisan döneminde toplam satışlardaki ithal payı %70,7 ile yüksek seyrini korumuştur. Sektör temsilcileri söz konusu gelişmede düşük ÖTV'li yeni elektrikli modellerin sayısının artması ve dönemsel olarak filo alımlarının hızlanmasının belirleyici olduğunu ifade etmiştir. Elektrikli araç satışları ilk çeyrekte yıllık bazda %78,8, Nisan'da da %102,6 artış ile güçlü büyümesini sürdürmüştür.

Otomotiv Satışları
(bin adet)

Kaynak: ODMD

Motor Türüne Göre Satışlar

	Oca.-Nis. 2024		Oca.-Nis. 2025	
motor türü	bin adet	% pay	bin adet	% pay
Benzin	192,8	65,4	149,5	48,3
Dizel	32,7	11,1	26,2	8,5
Otogaz	2,4	0,8	1,8	0,6
Hibrit	43,8	14,9	88,9	28,7
Elektrik	23,1	7,8	42,9	13,9
Toplam	294,8		309,2	

Kaynak: ODMD

Pazardaki elektrikli dönüşümün istikrarlı biçimde sürmesinin etkisiyle yılın ilk dört ayında Çinli otomotiv şirketlerinin otomobil ve hafif ticari araç satışlarından aldığı pay %6,8'e yükselirken, TOGG'un pazar payı %2,7 olmuştur. Yılın ilk dört ayında satılan elektrikli araçlardan motor hacmi 160 kW'den büyük olanların payı %2,3, küçük olanların payı ise %11,6 düzeyinde (toplam satışlar içindeki pay %13,9) gerçekleşmiştir. Bu dönemde Çinli otomobil şirketi SWM Motors'un Eskişehir'de yapmayı planladığı yatırımlara ilişkin gelişmeler yakından takip edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) verilerine göre Mart 2025 itibarıyla elektrikli şarj soket sayısı 28.717 seviyesine yükselmiştir. Bu soketlerin 16.900'ünü hızlı, 11.817'sini yavaş şarj üniteleri oluşturmuştur. Bu dönemde lisanslı şarj hizmeti veren şirket sayısı 177 olurken, pazarda en fazla sokete sahip ilk 10 firmanın payı %46 seviyesindedir.

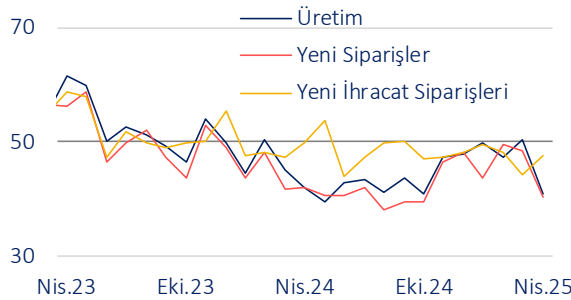
Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) verilerine göre Mart 2025 itibarıyla elektrikli şarj soket sayısı 28.717 seviyesine yükselmiştir. Bu soketlerin 16.900'ünü hızlı, 11.817'sini yavaş şarj üniteleri oluşturmuştur. Bu dönemde lisanslı şarj hizmeti veren şirket sayısı 177 olurken, pazarda en fazla sokete sahip ilk 10 firmanın payı %46 seviyesindedir.

Basında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yerli otomotiv sanayi altyapısını güçlendirmek amacıyla 3 veya daha fazla çocuklu ailelere yönelik, uzun vadeli finansman imkanı sağlaması planlanan yeni bir araç alım desteği üzerinde çalıştığına ilişkin haberler yer almıştır.

İstanbul Sanayi Odası'nın yayımladığı Sektörel PMI verilerine göre kara ve deniz taşıtları PMI verisi Nisan'da aylık bazda 6,4 puan ile hızlı düşüş kaydederek 44 seviyesine gerilemiştir. Üretim, yeni siparişler ve yeni ihracat siparişleri alt endeksleri de sırasıyla 40,9, 40,2 ve 47,5 ile 50 eşik değerinin altında gerçekleşerek arz ve talebe ilişkin olumsuz sinyaller vermiştir.

Sektör temsilcileri 2025'te toplam satışların yıllık bazda bir miktar gerileyerek 1 milyon 100 bin adet seviyesinde gerçekleşmesini beklediklerini ifade etmektedir.

İSO Kara ve Deniz Taşıtları PMI Endeksi

Kaynak: İstanbul Sanayi Odası

Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Toplam Üretim (adet, yıllık % değişim)	3,2	-10,5	-13,4	-7,9	-9,1	-2,8	-14,3	-9,2
Otomobil (adet, yıllık % değişim)	7,3	-7,4	-12,9	-6,6	-7,0	1,1	-11,3	-9,0
Ticari Araç (adet, yıllık % değişim)	-3,0	-16,2	-14,4	-10,7	-12,9	-9,2	-19,3	-9,5
Toplam Yurt İçi Araç Satışları (adet, yıllık % değişim)	25,2	-11,7	-8,8	3,6	-6,5	-13,9	-14,4	6,4
Otomobil (adet, yıllık % değişim)	33,0	-9,8	-9,0	1,5	-4,1	-12,6	-7,6	5,5
Ticari Araç (adet, yıllık % değişim)	2,6	-19,2	-7,9	12,0	-15,5	-18,8	-38,0	10,2
İhracat (milyar USD)	7,9	7,4	7,9	9,0	8,2	2,6	2,6	3,1
İhracat (tutar, yıllık % değişim)	6,7	-1,2	11,2	9,0	4,5	8,8	-5,1	10,1
İhracat (adet, % değişim)	1,2	-6,2	3,4	-0,1	-0,8	3,5	-10,5	5,0
Sektörel Kredilerdeki Payı (%)	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4	3,5	3,4	3,4
Takipteki Krediler Oranı (%)	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3

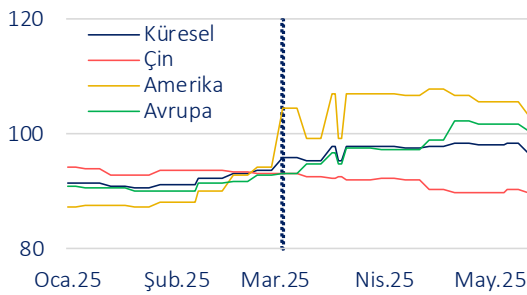
Ham Çelik Üretimi (yıllık % değişim)		Kapasite Kullanım Oranı		İhracat* (yıllık % değişim)		Hurda Çelik Fiyatı (USD, yıllık % değişim)	
2024	9,2	2024	%74,5	2024	6,6	2024	-5,4
2024 Ç4	-3,3	2024 Ç4	%74,0	2024 Ç4	3,1	2024 Ç4	-13,7
2025 Ç1	-3,2	2025 Ç1	%73,5	2025 Ç1	-0,5	2025 Ç1	-16,6

Ticaret savaşlarına ilişkin gelişmeler demir çelik sektörünün performansı açısından yakından takip edilmektedir. Çelik ürünlerinin geniş kullanım alanlarına sahip olması nedeniyle, sektörü doğrudan etkileyecek adımların yanı sıra farklı sektörlerden birçok ürüne yönelik yürürlüğe konan ya da konması planlanan uygulamalar da kritik öneme sahiptir.

ABD, 12 Mart'ta çelik ve alüminyum ürünlerine getirdiği %25 gümrük vergisinin ardından 2 Nisan'dan itibaren ithal edilen tüm otomobillere %25 tarife uygulanacağını duyurmuş, Mayıs ayında ise çelik ürünlerine uygulanacak tarifenin 4 Haziran'dan itibaren geçerli olacak şekilde, tüm ticaret partnerleri için %50'ye yükseltilmesinin planlandığını açıklamıştır. tur. Ticaret politikalarına yönelik yüksek belirsizlik nedeniyle önümüzdeki dönemde sektör maliyetlerini etkileyebilecek ilave uygulamalara ilişkin düzenlemeler yakından takip edilmektedir. Artan gümrük vergilerinin etkisiyle özellikle Amerika ve Avrupa bölgelerinde çelik fiyatlarının Mayıs'ta yılbaşına kıyasla sırasıyla %20,8 ve %11,9 artış kaydettiği izlenmiştir.

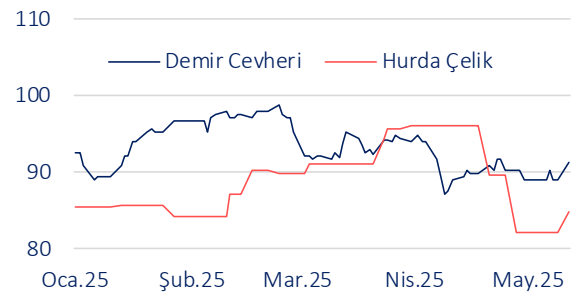
Dünyanın en büyük çelik üreticisi ve tüketicisi konumundaki Çin, iç talebini canlandırmak amacıyla Mayıs'ta bir teşvik paketi açıklamıştır. Ancak paketin piyasa beklentisini karşılayamadığı gözlenmiştir. S&P Global, Çin'in iç piyasadaki arz fazlası nedeniyle 2025'te ham çelik üretimini yaklaşık 50 milyon ton azaltabileceğini belirtmektedir. Ekonomik faaliyetlerdeki zayıflık paralelinde ülkede Mayıs'ta çelik fiyatları yılbaşına kıyasla %4,4 gerilemiştir. Özellikle Çin çelik sektörünün zayıf görünümü nedeniyle hammadde fiyatları da yılbaşından bu yana nispeten yatay bir görünüm sergilemiştir.

Çelik Fiyat Endeksleri
(2024=100, Yuan/ton)

Kaynak: Datastream

Hammadde Fiyatları
(2024=100, USD/ton)

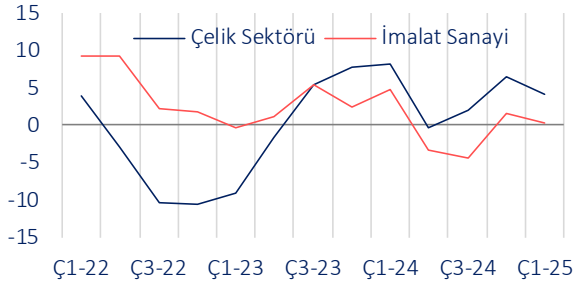
Kaynak: Datastream

OECD Çelik Komitesi'nin 31 Mart-1 Nisan'da gerçekleştirdiği toplantıda, küresel çelik kapasitesindeki artış ve düşük fiyatlı ürünlerin ihracatının yükselmesi nedeniyle sektördeki kötümser görünümün derinleştiği belirtilmiştir. Kuruluş, özellikle Çinli şirketlerin yurt dışı yatırımları nedeniyle 2025-2027 yıllarında sektörde 165 milyon tonluk kapasite artışı beklediğini açıklamıştır. Söz konusu beklenti, çelik fiyatlarında son dönemde bölgesel olarak gümrük vergileri nedeniyle artış yaşanmasına rağmen önümüzdeki dönemde fiyatların ve sektör kârlılığının baskı altında kalmaya devam edeceğine işaret etmektedir.

(*))Demir çelik dış ticaret verileri için harmonize sistem sınıflandırmasına göre 72. fasıl (demir ve çelik) ile 73. fasıl (demir veya çelikten eşya) kalemlerinin toplamı esas alınmıştır.

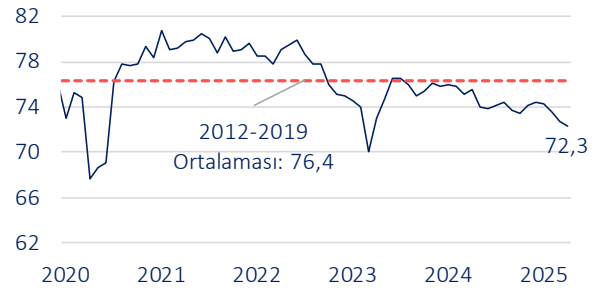
Yılın ilk çeyreğinde küresel ham çelik üretimi ekonomik faaliyetlerdeki zayıf görünüm nedeniyle yıllık bazda %0,4 gerileyerek 468,6 milyon ton düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu paralelde Türkiye'nin ham çelik üretimi de yıllık bazda %3,2 düşüşle 9,2 milyon ton seviyesine gerilemiştir. Ocak-Mart döneminde çelik sektörü sanayi üretimi yıllık bazda %4,1 artış kaydetse de bir önceki çeyreğe göre ivme kaybetmiştir. Bu dönemde sektörün kapasite kullanım oranı %73,5 ile küresel şokların nispeten sınırlı olduğu 2012-2019* ortalaması olan %76,4 seviyesinin altındaki seyrini sürdürmüştür. Kapasite kullanım oranı Nisan ayında 1,2 puan düşüşle %72,3'e gerilemiştir.

Sanayi Üretim Performansı
(tea, 2021=100, yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK

Çelik Sektörü Kapasite Kullanım Oranı
(%)

Kaynak: TCMB

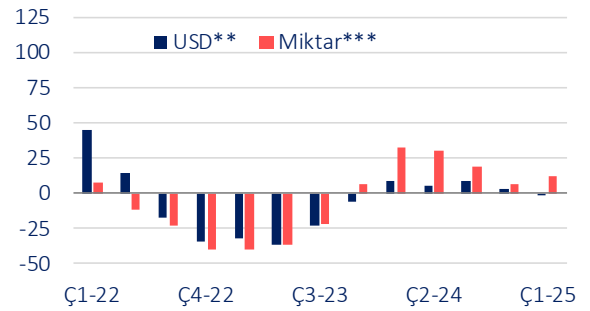
Söz konusu zayıf görünümde nihai mamul tüketiminin yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda %7,3 azalışla 9,1 milyon tona gerilemesinin yanı sıra ihracat pazarlarındaki olumsuz iktisadi koşullar ve ticaret savaşlarının baskılayıcı etkisi belirleyici olmuştur. Miktar bazında demir çelik ihracatı yıllık bazda %12,8 yükselmesine rağmen, değer bazında %0,5 gerilemiştir. Bu dönemde özellikle Almanya, Birleşik Krallık ve ABD gibi önemli pazarlara yapılan ihracatın yıllık bazda sırasıyla %6,9, %10,6 ve %41,4 gerilemesi dikkat çekmiştir. Sektör geleneksel pazarlarda yaşadığı kaybı Fas, Yemen ve Ukrayna'ya ihracatını yıllık bazda sırasıyla %85,8, %83,1 ve %42,7 artırarak dengelemeye çalışmıştır.

Demir-Çelik İhracatında İlk 10 Ülke**

2025 Ç1	milyon USD	% pay	yıllık % değişim
Romanya	434	9,0	2,5
İtalya	329	6,8	19,7
Almanya	272	5,6	-6,9
Birleşik Krallık	195	4,0	-10,6
İspanya	190	3,9	-0,3
Irak	176	3,6	-3,6
Fas	171	3,5	85,8
Yemen	164	3,4	83,1
Yunanistan	162	3,4	16,1
Ukrayna	160	3,3	42,7
Diğer	2.591	53,5	-9,2
Toplam	4.843		-0,5

Kaynak: TÜİK

Demir-Çelik İhracatı
(yıllık % değişim)

Kaynak: TÜİK

(*) Küresel ekonomik kriz sonrası ve pandemi öncesi küresel şokların nispeten sınırlı olduğu dönem.

(**) Demir çelik dış ticaret verileri için harmonize sistem sınıflandırmasına göre 72. fasıl (demir ve çelik) ile 73. fasıl (demir veya çelikten eşya) kalemlerinin toplamı esas alınmıştır.

(***) SITC Rev.4 sınıflandırmasına göre miktar bazında dış ticaret verisi 67 (demir ve çelik) kalemini içermektedir.

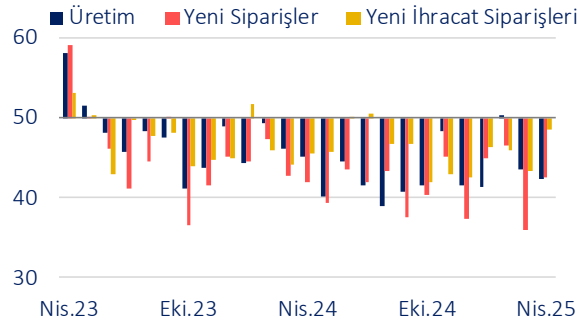
2025'in ilk üç ayında özellikle Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında yapılan ithalatın da etkisiyle miktar bazında çelik ithalatı %6,4 yükselirken, değer bazında %9,3 gerilemiştir.

Sektörü çevreleyen belirsiz koşullar nedeniyle gelecek döneme ilişkin öngöründe bulunmak güçleşmiştir. Dünya Çelik Birliği her yıl Nisan'da yayımladığı Kısa Vadeli Görünüm raporunu ticaret savaşlarına ilişkin gelişmelerin yapılan tahminleri geçersiz kılması nedeniyle gözden geçireceğini ve daha geç bir tarihte yayımlayacağını duyurmuştur.

Fiyat rekabeti yüksek Çin ürünlerine karşı ülkelerin gümrük duvarlarını yükseltme eğilimi nedeniyle 2025'in ikinci çeyreğinde Çin'in ihracatının zayıflayabileceği düşünülmektedir. Ülkedeki arz fazlasının oluşabilecek fiyatlar üzerindeki baskıyı artırabileceği tahmin edilmektedir.

İstanbul Sanayi Odası'nın yayımladığı Sektörel PMI verilerine bakıldığında yurt içinde ana metal sektöründeki zayıf görünümün önümüzdeki dönemde de devam edeceği düşünülmektedir. Ana metal sanayi PMI endeksi Nisan'da 44,9 ile Haziran 2023'ten bu yana devam eden eşik değerinin altındaki seyrini sürdürmüştür. Demir-çelik sektörüne ilişkin küresel gelişmeleri aktaran haber kaynağı Steel Orbis'e göre Türkiye, bazı uzun ve yassı çelik ürünlerinde AB'nin Nisan-Haziran dönemi için belirlediği ihracat kotasını 11 Nisan itibarıyla doldurmuştur. Yeni siparişler ve yeni ihracat siparişleri alt endeksleri de sırasıyla 42,6 ve 48,5 ile talep koşullarındaki zayıf görünümün sürmesinin beklendiğini teyit etmiştir.

İSO Ana Metal PMI Endeksi

Kaynak: İstanbul Sanayi Odası

Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Ham Çelik Üretimi (yıllık % değişim)	28,4	7,1	8,1	-3,3	-3,2	-1,4	-5,6	-2,8
Sanayi Üretimi (yıllık % değişim)	8,3	-0,3	2,0	6,5	4,1	2,7	5,4	4,3
Hurda Çelik Fiyatı (yıllık % değişim)	-3,9	1,0	-4,9	-13,7	-16,6	-20,9	-17,1	-11,2
Demir Cevheri Fiyatı (yıllık % değişim)	-1,0	1,9	-11,2	-18,4	-15,6	-24,0	-14,1	-5,9
İhracat (milyar USD)	4,9	4,7	5,2	4,9	4,8	1,5	1,5	1,8
İhracat (tutar, yıllık % değişim)	9,4	5,2	8,8	3,1	-0,5	8,0	-10,5	2,2
İthalat (milyar USD)	6,7	6,6	6,4	7,1	6,1	2,2	1,9	2,0
İthalat (tutar, yıllık % değişim)	-0,7	-16,8	-3,6	19,7	-9,3	0,3	-10,1	-17,2
Yurt İçi Ciro (reel, yıllık % değişim)	7,2	-2,4	-4,8	1,3	2,2	3,6	1,8	1,5
Yurt Dışı Ciro (reel, yıllık % değişim)	6,4	-3,3	15,3	4,6	10,8	2,9	5,1	23,8
Sektörel Kredilerdeki Payı* (%)	5,5	5,6	5,6	5,6	5,7	5,6	5,7	5,7
Takipteki Krediler Oranı* (%)	0,6	0,8	2,2	1,0	1,1	1,0	1,0	1,1

(*) Ana metal sanayii verileridir.

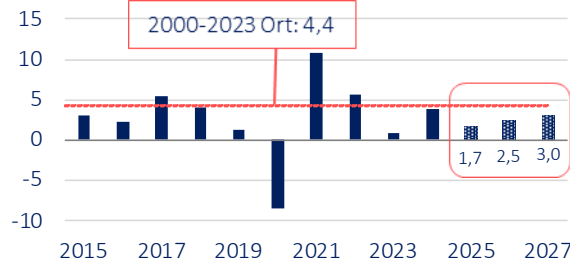
Baltık Kuru Yük Endeksi (ortalama, yıllık % değişim)		İhracat Miktar Endeksi (yıllık % değişim)		İthalat Miktar Endeksi (yıllık % değişim)		Taşımacılık İhracatı* (yıllık % değişim)	
2024	25,1	2024	1,1	2024	-4,8	2024	-4,0
2024 Ç4	-29,9	2024 Ç4	-3,4	2024 Ç4	1,9	2024 Ç4	-7,7
2025 Ç1	-38,9	2025 Ç1	3,8	2025 Ç1	5,6	2025 Ç1	-2,3

Ticaret savaşları, lojistik sektörünün yılın ilk çeyreğindeki performansını olumsuz etkilerken, jeopolitik gerilimlere ilişkin kısmi olumlu gelişmeler ve bölgesel kuraklıklar gibi denizyolu trafiğini sekteye uğratan koşulların nispeten hafiflemesi destekleyici bir etki yaratmıştır.

IMF'nin Nisan'da yayımladığı Küresel Ekonomik Görünüm raporunda ticaret savaşlarına ilişkin gelişmelerin Kuruluş'un tahminlerindeki revizyonlarda temel faktör olarak öne çıkması dikkat çekmiştir. Raporda küresel ticarete yönelik risklerin ve politika belirsizliğinin yükselmesinin ekonomik faaliyet ve ticaret hacmi üzerinde baskı oluşturduğu belirtilmiştir. Kuruluş bu paralelde yıllık küresel ticaret hacmi büyümesi tahminini 2025 ve 2026 için sırasıyla 1,5 ve 0,8 puan aşağı yönlü revize ederek %1,7 ve %2,5'e indirmiştir.

Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC), Mayıs'ta yayımladığı raporda ticaret savaşları ve politika belirsizlikleri nedeniyle Bölge'nin ekonomik görünümünün dünyanın geri kalanına kıyasla daha fazla baskı altında kaldığını ifade etmiştir. Kuruluş, bu doğrultuda Asya-Pasifik bölgesi için 2025 GSYH büyüme tahminini %3,3'ten %2,6'ya, dünyanın geri kalanına ilişkin tahminini de %3,3'ten %2,9'a revize etmiştir.

IMF Dünya Ticaret Hacmi Büyümesi Tahmini
(yıllık % değişim, Nisan 2025)

Kaynak: IMF

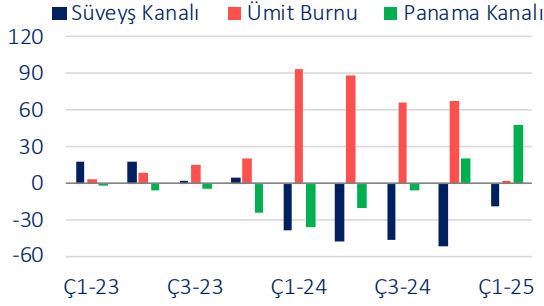
Kızıldeniz'de gerilimin azalması 2025'in ilk çeyreğinde Süveyş Kanalı trafiğindeki düşüşü yavaşlatırken, Kanal'a alternatif bir rota olarak kullanılan Ümit Burnu trafiğindeki artışı da sınırlandırmıştır. Mayıs'ta ABD ve Husiler arasında Umman'ın arabuluculuğunda gerçekleştirilen ateşkes anlaşması bölgeye ilişkin belirsizlikleri bir miktar azaltmıştır. Ancak söz konusu anlaşmaya rağmen Husiler ve İsrail arasındaki gerilimin yeniden artması bölgedeki risklerin yüksek seyretmeye devam ettiğine işaret etmiştir.

(*) Ödemeler Dengesi verilerine göre taşımacılık gelirlerindeki navlun ve diğer kalemindeki gelirler esas alınarak hesaplanmıştır.

Panama Kanalı trafiğini önemli ölçüde sekteye uğratan kuraklık koşullarının kısmen hafiflediği ve Kanal trafiğinin yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda %48 yükseldiği izlenmiştir. Bu dönemde denizyolu trafiğini bir ölçüde rahatlatan söz konusu gelişmelerin yanı sıra özellikle küresel iktisadi faaliyetlerdeki zayıf seyir ve gümrük vergisi artışlarının baskılayıcı etkisi nedeniyle Baltık Kuru Yük Endeksi yıllık bazda %38,9 gerilemiştir.

Deniz Yolu Trafiği

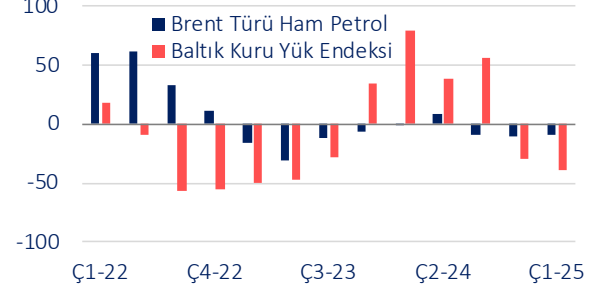
(yıllık % değişim)

Kaynak: IMF

Petrol Fiyatları ve Baltık Kuru Yük Endeksi

(yıllık % değişim)

Kaynak: IMF, Datastream

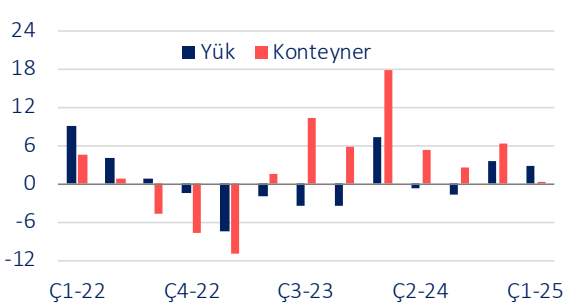
Rusya-Ukrayna arasında imzalanacak olası bir barış anlaşmasına ilişkin gelişmeler yakından takip edilmektedir. Bölgenin hem enerji hem de tarımsal ürünlerin ihracatı açısından kritik bir öneme sahip olması nedeniyle muhtemel barış anlaşmasının lojistik maliyetlerini düşürebileceği düşünülmektedir.

Bununla birlikte geçtiğimiz dönemde Suriye'de yeni hükümetin kurulmasının ve ABD'nin Mayıs'ta ülkeye uyguladığı yaptırımları kaldırdığını duyurmasının bölgede ekonomik faaliyeti canlandırması beklenmektedir. Bu doğrultuda Suriye ile BAE merkezli küresel lojistik şirketi DP World arasında Tartus Limanı'nın geliştirilmesine, yönetilmesine ve işletilmesine ilişkin 800 milyon USD tutarında mutabakat zaptı imzalandığına yönelik haber takip edilmiştir. Doğu Avrupa ve Orta Doğu'da barışın tesis edilmesinin Türkiye'nin lojistik sektörünün performansını da olumlu etkileyeceği değerlendirilmektedir.

Hem yurt içi hem de ihracat pazarlarında ekonomik faaliyeti baskılayıcı koşullar nedeniyle Ocak-Mart döneminde Türkiye'deki limanlarda elleçlenen yük ve konteyner miktarı yıllık bazda sırasıyla %2,9 ve %0,1 ile zayıf artışlar kaydetmiştir. Türkiye'nin önemli bir potansiyele sahip olduğu transit yük elleçleme kalemi yıllık bazda yatay bir seyir izleyerek sektör performansını sınırlandırmıştır. Ödemeler Dengesi verilerine göre bu dönemde taşımacılık gelirleri yıllık bazda %2,3 gerileyerek 4,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Elleçleme İstatistikleri

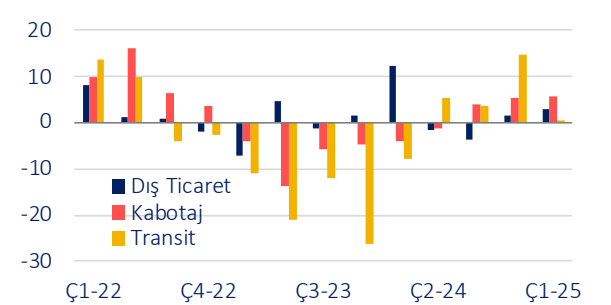
(yıllık % değişim)

Kaynak: T.C Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

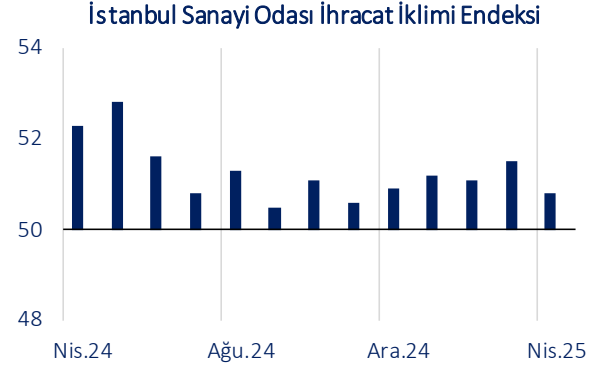
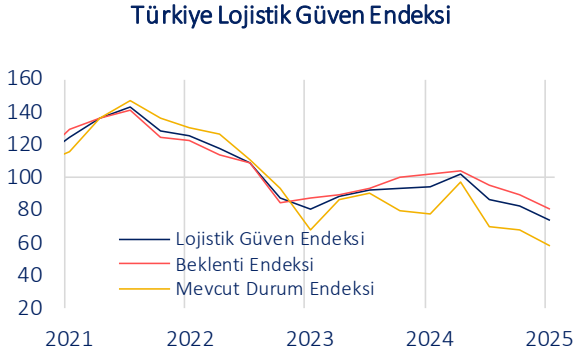
Limanlarda Elleçlenen Yük Miktarı

(yıllık % değişim)

Kaynak: T.C Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

KPMG ve İstanbul Üniversitesi Ulaştırma ve Lojistik Fakültesi işbirliğiyle hazırlanan Lojistik Güven Endeksi yılın ilk çeyreğinde 73,3 seviyesine gerileyerek sektörün olumsuz koşullarda faaliyet yürüttüğünü teyit etmiştir. İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı İhracat İklimi Endeksi de Nisan'da 50,8 düzeyine gerileyerek söz konusu koşulların sürdüğüne işaret etmiştir.

Kaynak: KPMG ve İstanbul Üniversitesi Ulaştırma ve Lojistik Fakültesi, İstanbul Sanayi Odası

Yabancı ilgisinin devam ettiği sektörde, küresel lojistik şirketi CEVA Logistics Borusan Tedarik'in tüm hisselerini satın almak üzere Borusan Yatırım ve Borusan Holding ile hisse devir sözleşmesi imzalamıştır.

Uluslararası Havalimanları Konseyi (ACI) Avrupa'nın yayımladığı 2024 yılı trafik raporuna göre, yıllık bazda %39 artışla 1,97 milyon ton yük elleçlenen İstanbul Havalimanı, Frankfurt Havalimanı'nı geçerek ilk kez Avrupa'nın en yoğun kargo merkezi olmuştur.

Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Baltık Kuru Yük Endeksi (ortalama, yıllık % değişim)	79,5	39,3	56,8	-29,9	-38,9	-43,1	-45,9	-30,8
İhracat Miktar Endeksi (yıllık % değişim)	6,4	2,7	-0,3	-3,4	3,8	5,8	-0,2	5,7
İthalat Miktar Endeksi (yıllık % değişim)	-6,5	-3,6	-10,7	1,9	5,6	10,8	2,6	4,0
İhracat İklimi Endeksi (düzey)	51,1	52,2	50,9	50,9	51,3	51,2	51,1	51,5
Taşımacılık İhracat Geliri (net, milyar USD)	-0,4	-0,6	-0,4	-0,4	0,1	0,04	0,05	0,05
Kara Yolu Taşımacılığı Ciro (reel, yıllık % değişim)	8,6	-2,7	-5,5	-3,7	-2,0	1,7	-5,1	-2,3
Deniz Yolu Taşımacılığı Ciro (reel, yıllık % değişim)	-6,9	-1,7	6,0	-9,8	-3,7	2,8	-9,1	-4,3
Hava Yolu Taşımacılığı Ciro (reel, yıllık % değişim)	3,1	-0,3	-8,3	-5,9	-3,8	11,4	-4,5	-15,9
Depolama Ciro (reel, yıllık % değişim)	6,3	-4,7	-0,5	3,0	3,3	9,7	-0,1	0,9
Sektörel Kredilerdeki Payı (%)	7,1	6,7	6,7	6,6	7,1	6,7	6,9	7,1
Takipteki Krediler Oranı (%)	1,0	0,9	0,9	1,0	0,8	0,9	0,9	0,8

Tekstil Sanayi Üretim Endeksi (yıllık % değişim)		Hazır Giyim Sanayi Üretim Endeksi (yıllık % değişim)		Tekstil Ciro Endeksi (reel, yıllık % değişim)		Hazır Giyim Ciro Endeksi (reel, yıllık % değişim)	
2024	-0,9	2024	-3,3	2024	-1,0	2024	-3,6
2024 Ç4	3,5	2024 Ç4	10,5	2024 Ç4	3,6	2024 Ç4	4,5
2025 Ç1	-1,3	2025 Ç1	3,3	2025 Ç1	-1,7	2025 Ç1	1,2

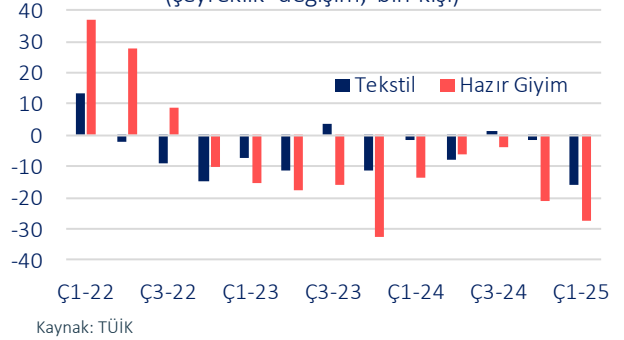
Tekstil ve hazır giyim sektörlerinde uzun süredir varlığını sürdüren olumsuz faaliyet koşulları 2025 yılının ilk çeyreğinde de devam etmiştir. Bu dönemde iç talepteki zayıf görünüme ek olarak sektörlerin ihracat performansı üzerindeki baskı sürmüştür. Oluşan düşük baz etkisine karşın gerek tekstil gerekse hazır giyim sektöründe üretim henüz bir toparlanma sinyali vermemektedir. 2025'in ilk çeyreğinde sektörel cirolar da üretimde oluşan zayıflığı teyit eder bir görünüm sergilemiştir.

Sektörlerde devam eden faaliyet kaybının birikimli bir sonucu olarak firma kapanış ve iflasları 2025 yılının ilk çeyreğinde de devam etmiştir. Buna paralel olarak emek yoğun olmaları sebebiyle sektörlerde ücretli istihdamdaki düşüş hızlanmıştır; ilk çeyrekte tekstil sektörü istihdamı 15.878 kişi, hazır giyim sektörü istihdamı 27.631 kişi azalmıştır. Böylece, tekstil ve hazır giyim sektörlerindeki toplam istihdam kaybı 2022'nin üçüncü çeyreğinden bu yana 232.405 kişiye ulaşmıştır.

Sanayi Üretim Endeksi
(tea, yıllık % değişim)

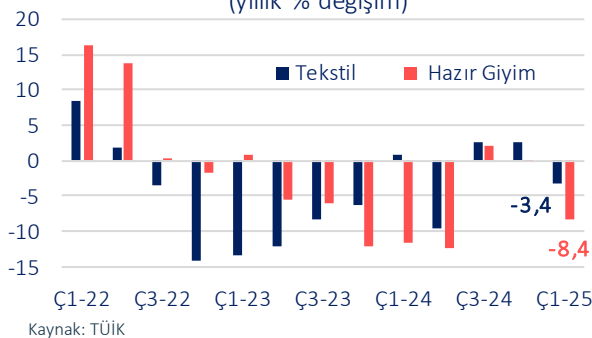

Ücretli İstihdam Değişimi
(çeyreklik değişim, bin kişi)

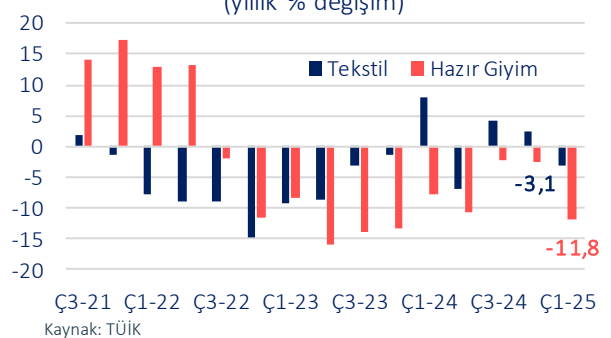

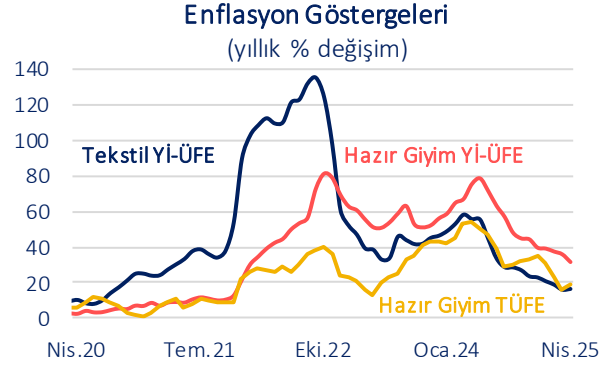
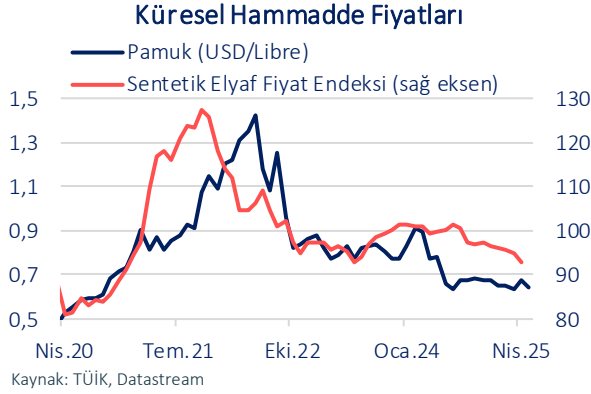
2024'ün ikinci yarısında düşük bazın etkisiyle yıllık olarak genişleyen tekstil sektörü ihracatı 2025'in ilk çeyreğinde yeniden daralmıştır. Sektörün ihracatı 2025'in Ocak-Mart döneminde geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %3,4 azalarak 3,8 milyar USD düzeyine gerilemiştir. Bu dönemde AB ülkelerine yönelik ihracat azalmaya devam ederken, Kuzey Afrika ülkelerine yönelik ihracat ise yükselmiştir. Hazır giyim sektörünün ihracatında da genel olarak zayıf bir seyir izlenmektedir. Ana ihraç pazarlarındaki olumsuz görünümün yanı sıra son yıllarda rekabet gücünde yaşanan gerileme sonucunda sektörün ihracatı ilk çeyrekte yıllık bazda %8,4 düşmüştür. Diğer yandan, Kazakistan başta olmak üzere Türkiye Cumhuriyetlere yönelik hazır giyim ihracatı yılın ilk çeyreğini %12,0 yükselişle tamamlayarak olumlu ayrılmıştır.

Tekstil ve Hazır Giyim İhracatı
(yıllık % değişim)

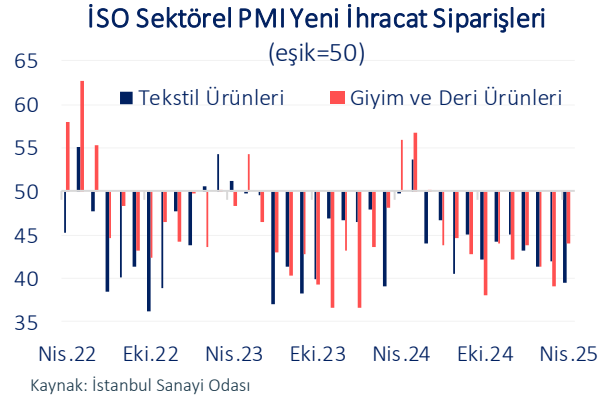
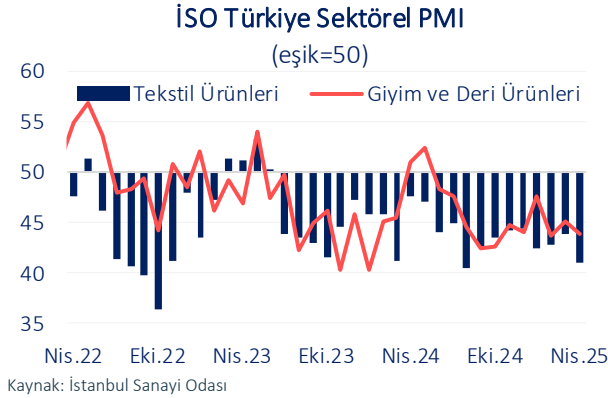
İhracat Miktar Endeksi
(yıllık % değişim)

Küresel ekonomiyi etkisi altına alan ticaret savaşları ve bu kapsamda risk algısında yaşanan bozulma, küresel hammadde fiyatları üzerindeki baskının 2025'in ilk çeyreğinde de sürmesine neden olmuştur. Bu dönemde yurt içinde TL cinsi üretim maliyetlerindeki yükselişin ivme kaybetmekle birlikte tüketici fiyatlarının üzerinde kalmaya devam etmesi, kâr marjları üzerindeki baskının sürdüğünü göstermektedir.

İSO Türkiye sektörel PMI verilerine göre tekstil ile giyim ve deri ürünleri sektörlerinde daralmayı sürdüren yeni ihracat siparişleri, dış talebin toparlanmaktan uzak olduğuna işaret etmektedir. İzleyen dönemde küresel ticarete artan korumacılık tedbirleriyle ana ihracat pazarlarında rekabetin daha da yoğunlaşarak yurt içi üreticiler için ilave pazar kayıplarını beraberinde getirme riski, ihracata ilişkin beklentileri olumsuz etkilemektedir. Ayrıca, birçok şirketin üretim tesislerini Mısır başta olmak üzere Kuzey Afrika ülkelerine taşımaya bağlı olarak, sektörlerde yaşanan firma kapanışlarının ve istihdam kayıplarının önümüzdeki dönemde de sürebileceği değerlendirilmektedir.

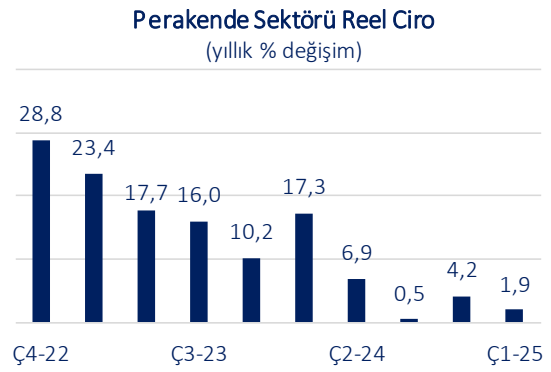
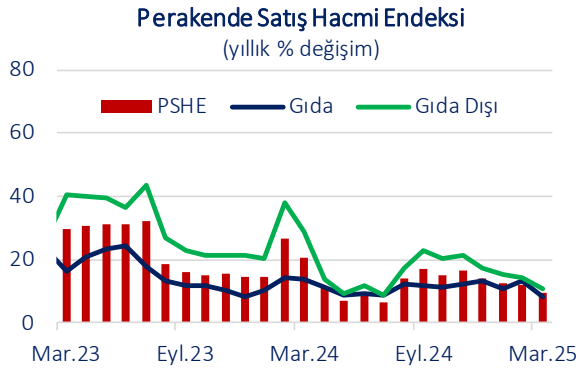

Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Tekstil Sanayi Üretimi (yıllık % değişim)	1,6	-4,6	-3,8	3,5	-1,3	1,7	-1,3	-3,8
Hazır Giyim Sanayi Üretimi (yıllık % değişim)	-12,5	-11,6	2,8	10,5	3,3	6,7	1,5	2,0
Tekstil Ciro (reel, yıllık % değişim)	3,6	-4,9	-5,6	3,6	-1,7	-0,2	-2,3	-2,5
Hazır Giyim Ciro (reel, yıllık % değişim)	-7,2	-10,9	-2,1	4,5	1,2	3,3	-2,3	2,7
Tekstil Üretici Fiyatları (yıllık % değişim)	53,7	51,8	30,4	24,6	18,7	20,9	19,1	16,2
Hazır Giyim Üretici Fiyatları (yıllık % değişim)	63,2	74,6	55,4	42,5	37,2	38,8	37,2	35,6
Tekstil İhracatı (milyon USD)	3.926	3.508	4.381	4.382	3.793	1.307	1.188	1.298
Hazır Giyim İhracatı (milyon USD)	3.564	3.331	3.487	3.060	3.263	1.043	1.069	1.151
Tekstil İhracatı (değer bazında, yıllık % değişim)	0,9	-9,5	2,6	2,7	-3,4	1,3	-9,1	-2,3
Hazır Giyim İhracatı (değer bazında, yıllık % değişim)	-11,7	-12,5	2,0	0,0	-8,4	-3,5	-8,9	-12,2
Sektörel Kredilerdeki Payı (%)	4,3	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,5
Takipteki Krediler Oranı (%)	1,8	1,8	1,9	2,2	2,2	2,2	2,1	2,2

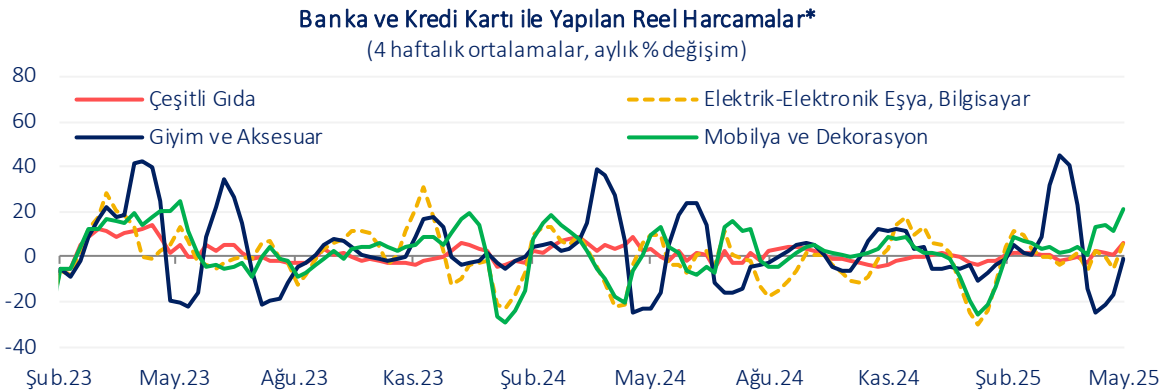
Satış Hacim Endeksi (yıllık % değişim)		Ciro Endeksi (reel, yıllık % değişim)		Tüketici Güven Endeksi (ma)		Perakende Ticaret Güven Endeksi (tea)	
2024	13,8	2024	5,6	2024	79,2	2024	111,7
2024 Ç4	15,0	2024 Ç4	4,2	2024 Ç4	80,5	2024 Ç4	111,8
2025 Ç1	11,2	2025 Ç1	1,9	2025 Ç1	83,0	2025 Ç1	114,8

2024 yılını %13,8'lik satış hacmi artışı ile tamamlayan perakende ticaret sektörü, 2025 yılının ilk çeyreğinde de olumlu görünümünü sürdürmüştür. Bu yılın ilk 3 ayı itibarıyla takvim etkisinden arındırılmış perakende satışlar geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %11,2 artış kaydetmiştir. Endeksin alt kalemleri incelendiğinde, yılın ilk çeyreğinde gıda ve gıda dışı kalemlerindeki harcamaların yıllık bazda sırasıyla %10,5 ve %13,1 arttığı gözlenmiştir. Ayrıca, gıda dışı alt endeksinin oluşturan bileşenler arasında elektronik eşya-bilgisayar sektöründe geçen yıl devam eden güçlü talep bu yılın ilk çeyreğinde de etkisini sürdürmüştür. Buna karşılık, mobilya-beyaz eşya ve tekstil-hazır giyim sektörlerinde diğer sektörlerle kıyasla zayıf talep devam etmiştir. Perakende ticaret sektörünün reel cirosu ise bu yılın Ocak-Mart döneminde geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %1,9'luk artış kaydetmesine rağmen, 2024 performansının altında kalmıştır.

Kaynak: TÜİK

Yurt içinde banka ve kredi kartıyla yapılan harcamalar 2025 yılının ilk çeyreğinde geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %51,6 ile hızlı bir artış kaydetmiştir. Bu dönemde, fiyat etkilerinden arındırılmış harcamaları gösteren kartlı harcamalar endeksi de yıllık bazda %8,1 artsa da çeyreklik bazda %1,6 oranında gerilemiştir. Nisan ayı verisinde de endeksin Mart ayına göre %1,9 oranında azaldığı gözlenmektedir. Bu durum, iç talepteki yavaşlama sinyalleri ile beraber harcamaların reel bazda azalma eğiliminde olduğuna işaret etmektedir.

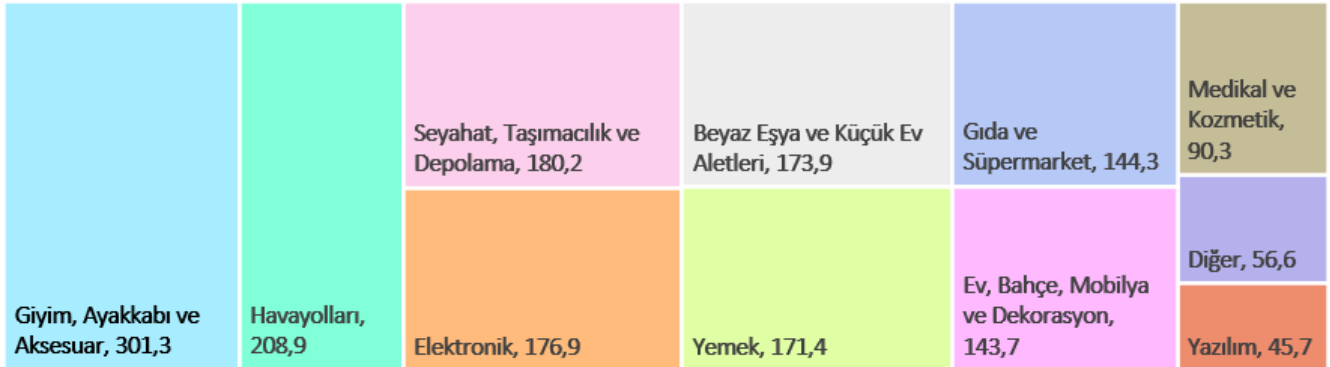
Kaynak: TCMB, TÜİK

(*) İlgili kalemlerin TÜFE alt endekslerin göre düzeltilmiş harcamalar

Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi 2025 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda %2,7 artış kaydetse de Mayıs ayında 112,2 düzeyine gerileyerek Ocak-Mart dönemine göre %3,1 düşüş kaydetmiştir. Mayıs'ta son 3 aylık iş hacmi aylık bazda %1,6 azalırken, gelecek 3 aya ilişkin iş hacmi alt endeksinde aylık bazda %2,4 yükseliş yaşanması dikkat çekmiştir. TÜİK tarafından yapılan perakende ticaret sektöründe faaliyeti kısıtlayan temel faktörler anketinde katılımcıların %82'si kısıtlayan faktör bulunmadığını belirtmiş ve söz konusu oran 2016'dan bu yana en yüksek seviyesinde kaydedilmiştir.

Ticaret Bakanlığı tarafından Mayıs ayında yayımlanan Türkiye'de E-Ticaretin Görünümü Raporu'na göre ülkemizde e-ticaret hacmi 2024 yılında bir önceki yıla göre %61,7 artarak 3 trilyon TL'nin üzerine yükselmiş ve GSYH içerisindeki payı %6,5 seviyesinde kaydedilmiştir. Aynı dönemde perakende e-ticaret hacmi de %63,7 artarak 1,6 trilyon TL seviyesine ulaşmıştır. E-ticaretin sektörler bazında hacimleri incelendiğinde giyim, ayakkabı, aksesuar sektörünün 301,3 milyar TL (%18) ile en yüksek paya sahip olduğu gözlenmektedir. İkinci sırada 208,9 milyar TL ile havayolları yer alırken, onu 180,2 milyar TL ile seyahat, taşımacılık, depolama sektörü takip etmiştir. E-ticaret faaliyetinde bulunan kayıtlı işletme sayısı 2024 yılında bir önceki yıla göre %7,4 artışla 600 binin üzerine çıkmıştır. Sektör temsilcileri önümüzdeki dönemde de e-ticaret aktivitelerinin ve yatırımlarının hızlanacağını öngörmektedir. Özellikle tüketicilerin ihtiyaç duydukları ürünlere dakikalar içinde ulaşabildiği, hız odaklı bir e-ticaret modeli olan "Hızlı Ticaret (Q-Commerce)" alanında sektörde dönüşüm devam etmektedir. Hızlı ticaret, 2024 yılında bir önceki yıla göre %98,1 oranında artış göstererek 250 milyar

E-Ticaret Sektör Hacimleri (milyar TL)

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

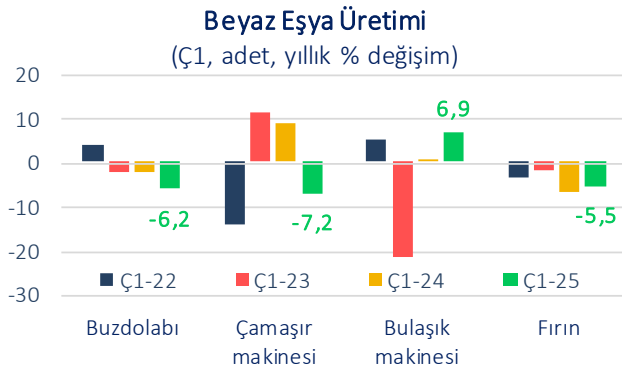
Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Satış Hacim Endeksi (reel, yıllık % değişim)	20,2	9,1	12,1	15,0	11,2	12,5	12,2	9,2
Gıda	12,7	9,5	10,7	12,1	10,5	10,6	13,4	8,0
Gıda Dışı (akaryakıt hariç)	28,7	11,6	16,2	19,6	13,1	15,2	14,0	10,6
Elektronik eşya ve bilgisayar	46,0	20,3	33,7	37,3	25,7	33,0	29,9	16,8
Mobilya, beyaz eşya ve diğer	17,2	1,7	1,7	8,7	2,4	6,9	1,8	-0,6
Tekstil, giyim ve ayakkabı	9,7	1,5	1,1	5,1	3,8	0,0	-5,5	15,2
Eczacılık, tıbbi ürünler ve kozmetik	16,2	14,5	14,4	12,9	13,4	8,6	17,7	14,2
Ciro Endeksi (reel, yıllık % değişim)	17,3	6,9	0,5	4,2	1,9	3,2	2,7	0,5
Perakende Ticaret Güven Endeksi (yıllık % değişim)	-6,4	-4,2	-6,1	-2,1	0,3	-0,9	1,6	0,1
Sektörel Kredilerdeki Payı (%)	4,0	3,9	4,0	4,1	4,3	4,2	4,2	4,3
Takipteki Krediler Oranı (%)	1,3	1,3	1,4	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7

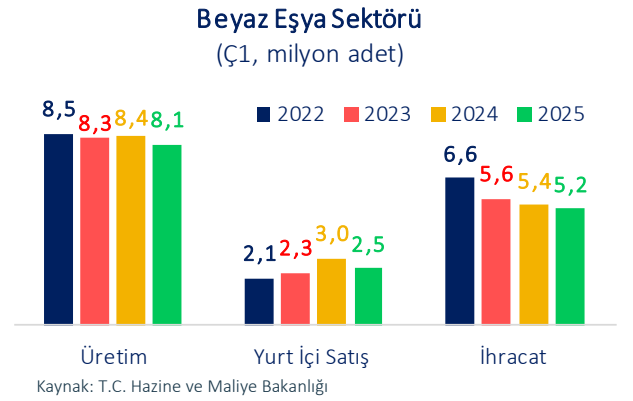
Üretim (adet, yıllık % değişim)		Yurt İçi Satışlar (adet, yıllık % değişim)		KKO (%)		İhracat (adet, yıllık % değişim)	
2024	-1,7	2024	6,7	2024	75,0	2024	-3,3
2024 Ç4	-6,0	2024 Ç4	7,7	2024 Ç4	74,3	2024 Ç4	-8,5
2025 Ç1	-4,2	2025 Ç1	-15,3	2025 Ç1	73,6	2025 Ç1	-2,9

Beyaz eşya sektöründe arz ve talep göstergeleri sektörün performansındaki ivme kaybının 2025 yılının ilk çeyreğinde sürdüğüne işaret etmektedir. Sektörün üretimi ilk çeyrekte yıllık bazda %4,2 azalarak 8,1 milyon adede gerilemiştir. Ürün gruplarına göre bakıldığında üretimin %6,9 arttığı bulaşık makinesi dışındaki diğer kalemlerde adet bazında üretimin düştüğü görülmektedir.

2025'in ilk üç ayında yurt içi satışlar geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %15,3 ile hızlı bir düşüş kaydetmiş; beyaz eşya satışları tüm ürün gruplarında azalmıştır. Bu dönemde bulaşık makinesi %26 ile satışların en hızlı daraldığı ürün grubu olurken, çamaşır makinesi satışları %16,8, fırın satışları %11,7, buzdolabı satışları da %8,5 oranında azalmıştır.

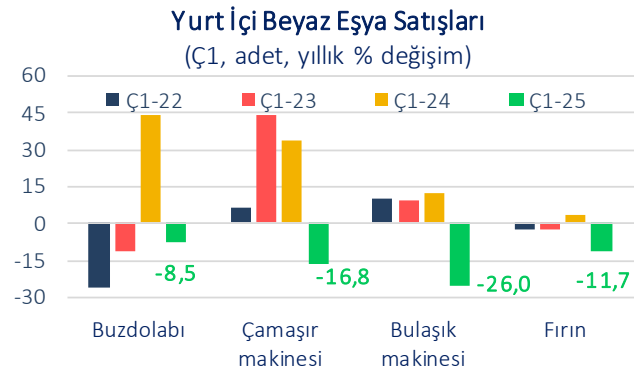

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

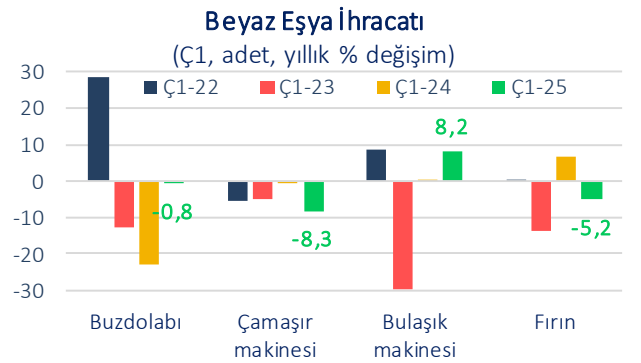

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Avrupa ülkeleri başta olmak üzere dış pazarlarda talebin zayıf görünümü paralelinde uzun süredir baskı altında kalan Türkiye'nin beyaz eşya ihracatı, 2025'in ilk çeyreğinde adet bazında %2,9, Elektrik ve Elektronik İhracatçıları Birliği (TET) verilerine göre de değer bazında %6,7 azalmıştır. Yılın ilk çeyreğinde yalnızca bulaşık makinesi ihracatı adet bazında yükselirken (%8,2), diğer ürün gruplarında ihracat azalmıştır. Nisan ayında ise beyaz eşya ihracatı yıllık bazda %9 artışla 334,9 milyon USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

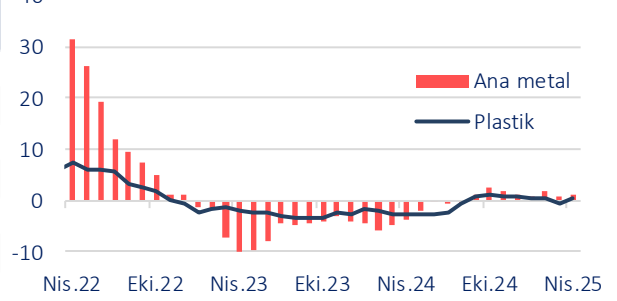

Kaynak: TET

Ülkelere Göre Beyaz Eşya İhracatı (milyon USD)

	2023 (Ocak-Nisan)	2024 (Ocak-Nisan)	2025 (Ocak-Nisan)	25/24 (%Δ)
İngiltere	180	168	160	-4,7
Almanya	143	124	111	-10,5
İtalya	103	85	88	3,5
Fransa	123	87	79	-9,2
İspanya	91	70	77	9,3
Diğer	401	728	711	-2,3
Toplam	1.041	1.262	1.226	-2,9

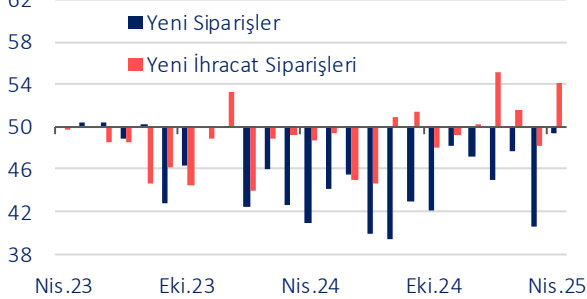
Kaynak: TET

Hammadde Fiyatlarının Seyri
(USD, yıllık % değişim)

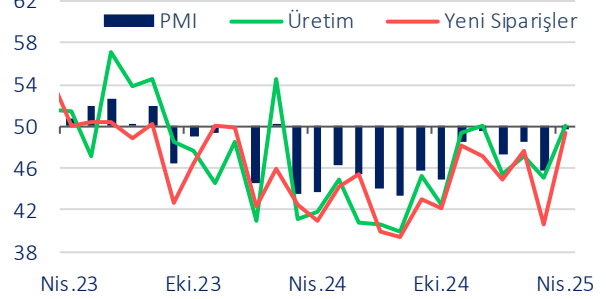
Kaynak: Datastream

Sektörün en önemli maliyet kalemi olan hammadde fiyatlarındaki yatay seyir 2025 yılının ilk çeyreğinde devam etmiştir. Bu gelişmede, ticaret savaşlarının küresel ekonomik görünüme ilişkin riskleri artırması ve emtia fiyatlarını baskı altında bırakması etkili olmuştur. Öte yandan, Nisan ayı itibarıyla USD cinsi metal fiyatları yıllık bazda %1,1, plastik fiyatları da %0,6 yukarıda seyretmektedir.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye sektörel PMI verilerine göre beyaz eşya sektörünü de kapsayan elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe yeni ihracat siparişleri 2025 yılının ilk dört ayından üçünde artış kaydetmiştir. Söz konusu durum sektöre yönelik siparişlerdeki kaybın azaldığına işaret ederken, sektöre ilişkin beklentileri olumlu yönde etkilemektedir.

İSO Türkiye Sektörel PMI
(eşik=50)

Kaynak: İSO

İSO Türkiye Sektörel PMI
(eşik=50)

Kaynak: İSO

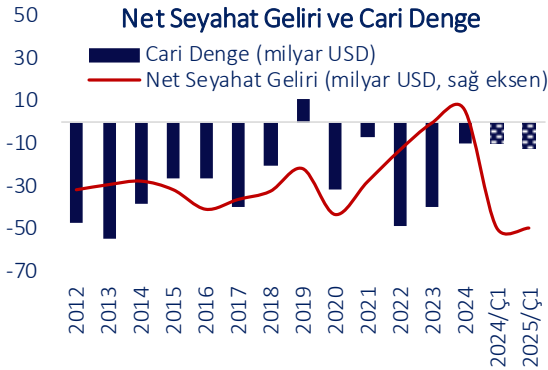
Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Toplam Üretim (milyon adet)	8.425	7.954	7.969	7.477	8.072	2.501	2.720	2.851
Toplam Üretim (yıllık % değişim)	1,0	1,3	-3,0	-6,0	-4,2	-0,7	-4,8	-6,5
Yurt İçi Satışlar (milyon adet)	2.997	2.574	2.426	2.179	2.539	777	853	909
Yurt İçi Satışlar (yıllık % değişim)	28,2	-4,2	-2,7	7,7	-15,3	-10,8	-17,8	-16,5
İhracat (milyon adet)	5.352	5.370	5.847	5.850	5.199	1.660	1.632	1.908
İhracat (adet, yıllık % değişim)	-5,1	-3,4	4,4	-8,5	-2,9	0,2	-11,0	2,5
İhracat (milyon USD)	957	1.005	1.059	1.015	893	253	295	344
İhracat (tutar, yıllık % değişim)	-11,1	-3,9	6,5	-5,3	-6,7	-13,2	-11,0	3,2
Kapasite Kullanım Oranı (%)	74,9	76,7	74,2	74,3	73,6	73,5	72,9	74,5
Sektörel Kredilerdeki Payı (%)	1,7	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Takipteki Krediler Oranı (%)	0,7	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

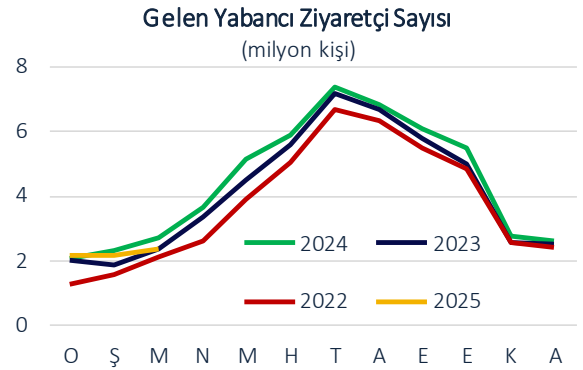
Ziyaretçi Sayısı (yıllık % değişim)		Turizm Geliri (yıllık % değişim)		Turizm Gideri (yıllık % değişim)		Turizm Faaliyeti Harcamaları* (reel, ortalama yıllık % değişim)	
2024	9,0	2024	8,3	2024	-8,2	2024	20,8
2024 Ç4	11,6,	2024 Ç4	14,5	2024 Ç4	-10,4	2024 Ç4	18,4
2025 Ç1	1,2	2025 Ç1	5,6	2025 Ç1	37,6	2025 Ç1	5,6

2024 yılını rekorlar ile tamamlayan turizm sektöründe 2025 yılının Ocak-Nisan döneminde ivme kaybı gözlenmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre ilgili dönemde ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı yıllık bazda %0,6 gerileyerek 10,6 milyon kişi seviyesinde kaydedilmiştir. Söz konusu düşüş Covid-19 pandemisinin etkisinde geçen 2020 yılından bu yana kaydedilen ilk düşüş olmuştur. Diğer taraftan turizm gelirlerinde ise yükseliş ivmesi devam etmektedir. 2025 yılının ilk çeyreğinde turizm gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,6 artışla 9,5 milyar USD'ye yükselirken, kişi başı ortalama harcama tutarı da %4,8 artışla 1.022 USD olmuştur. Öte yandan, bu yılın ilk çeyreğinde turizm giderleri yıllık bazda %37,6'lık hızlı bir artışla 2,4 milyar USD seviyesine yükselmiştir.

2025 yılının ilk dört ayı itibarıyla ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülke 1,1 milyon kişi ile Almanya olmuştur. Almanya'dan gelen ziyaretçi sayısında yıllık bazda %2,0 artış kaydedilmiştir. İkinci sırada bulunan Rusya'dan gelen ziyaretçi sayısı %9'luk düşüşle 977 bin kişi olmuştur. Üçüncü sırada bulunan İran'dan gelen ziyaretçi sayısı neredeyse değişim göstermeyerek 946 bin kişi seviyesinde kaydedilmiştir.

Kaynak: TCMB, TÜİK

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayındaki düşüşe paralel olarak, Türkiye genelinde konaklama tesislerinde doluluk oranı 2025 yılının ilk çeyreğinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 2 puan azalarak %29,9 seviyesine gerilemiştir. Bu dönemde tesise geliş sayısı %2,8 gerileyerek 12,1 milyon olurken, 2024 yılında da gerileme gösteren ortalama kalış süresi düşüş eğilimine devam ederek 2,1 gün seviyesinde kaydedilmiştir.

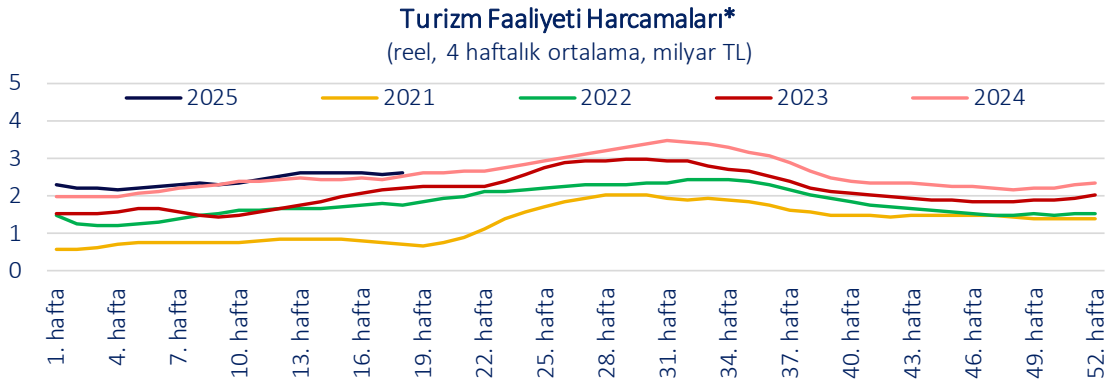
	Gelen Turist Sayısı (milyon kişi)			Konaklama Tesislerine Geliş Sayısı (milyon adet)			Ortalama Kalış Süresi (gün)		
	2024 Ç1	2025 Ç1	Değişim (%)	2024 Ç1	2025 Ç1	Değişim (%)	2024 Ç1	2025 Ç1	Değişim
İran	0,75	0,73	-2,0	0,3	0,19	-37,2	2,66	2,69	-0,03
Rusya	0,68	0,60	-11,8	0,5	0,42	-9,3	2,72	2,72	0,00
Almanya	0,69	0,57	-16,9	0,9	0,80	-10,5	3,19	3,03	0,16
Bulgaristan	0,58	0,51	-12,0	0,1	0,07	-15,5	2,03	2,13	-0,10
Genel Toplam	7,04	6,69	-5,0	12,4	12,1	-2,8	2,13	2,10	0,03

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Mayıs ayında Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında Uluslararası Sağlık Turizmi Alanında İş Birliği Protokolü imzalanmıştır. Protokol kapsamında, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) ve Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş. (USHAŞ) arasında ortak tanıtım faaliyetleri yürütülmesi, sağlık kuruluşlarına yönelik kayıt ve bilgilendirme sistemlerinin kurulması, ayrıca sağlık tesislerinin Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü aracılığıyla sertifikasyon ve akreditasyon süreçlerine dâhil edilmesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca, Nisan ayında yayımlanan Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik kapsamında oluşturulan "HealthTürkiye" portalı ile süreçlerin hızlı ve denetime tabi olması amaçlanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl yurt içinde turizmde izlenen canlı seyrin 2025 yılının ilk çeyreğinde ivme kaybettiği gözlenmektedir. Banka ve kredi kartları ile yapılan turizmle ilişkili sektörlerden havayolları, konaklama ve seyahat acentalarına yönelik reel harcamalar 2025 yılının ilk 4 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,6 artsa da bir önceki yılda yaşanan %33,1'lik artışın oldukça altında kalmıştır. Bu ivme kaybının ana sebebini konaklama sektöründe yapılan harcamaların azalması oluşturmuştur.

Turizm sektöründe 2025 yılının ilk çeyreğinde yaşanan ivme kaybına rağmen sektör temsilcilerin daha yüksek sezonlar olan 2. ve 3. çeyrekte olumlu beklentilerinin korunduğu gözlenmektedir. Özellikle Rusya ve Almanya'da yapılan erken rezervasyonların 2024 yılına göre %10 artış kaydettiği belirtilmektedir. Nisan ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısının yıllık bazda %8 artarak 3,9 milyon kişiye ulaşması beklentileri doğrular niteliktedir.

Kaynak: TCMB, TÜİK

(*) TCMB tarafından yayımlanan kartlı harcamalar verileri içerisinde havayolları, konaklama ve seyahat acenteleri sektörlerine ilişkin harcama tutarları ilgili kaleme ait TÜFE verisi ile enflasyondan arındırıldıktan sonra toplanmıştır.

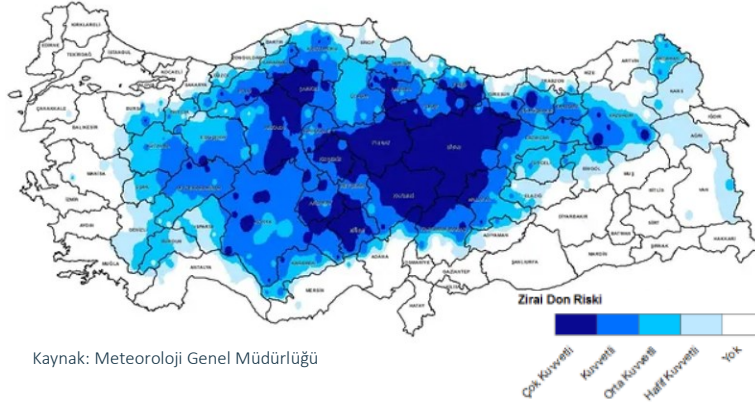
Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Gelen Ziyaretçi (bin kişi)	9.010	16.098	23.207	13.918	9.121	3.356	2.783	2.983
Yabancı Ziyaretçi (bin kişi)	7.043	14.601	20.214	11.501	6.689	2.171	2.172	2.346
Rusya (bin kişi)	682	2.006	2.784	1.237	601	204	168	230
Almanya (bin kişi)	688	1.777	2.690	1.463	572	151	180	242
İngiltere (bin kişi)	643	1.443	1.906	735	304	72	102	129
Turizm Geliri (milyon USD)	8.948	15.019	23.349	13.788	9.451	3.454	2.855	3.014
Turizm Geliri (yıllık % değişim)	5,9	11,7	3,7	14,5	5,6	8,1	8,1	2,2
Turizm Gideri (milyon USD)	1.780	1.956	1.874	2.131	2.448	902	856	690
Turizm Gideri (yıllık % değişim)	11,3	-3,9	-22,5	-10,4	37,6	52,8	39,1	20,3
Sektörel Kredilerdeki Payı (%)	4,1	4,0	3,9	3,9	4,0	3,9	3,9	4,0
Takipteki Krediler Oranı (%)	1,9	1,7	1,6	1,4	1,1	1,3	1,2	1,1

İhracat (yıllık % değişim)		Tarım ÜFE (yıllık % değişim)		İşlenmemiş Gıda Enflasyonu (yıllık % değişim)		Küresel Tarımsal Emtia Fiyatları (reel, yıllık % değişim)	
2024	-1,1	2024	46,9	2024	62,6	2024	-3,7
2024 Ç4	-12,0	2024 Ç4	39,7	2024 Ç4	52,3	2024 Ç4	4,2
2025 Ç1	8,4	2025 Ç1	32,2	2025 Ç1	39,0	2025 Ç1	5,0

Nisan ayının ilk yarısında ülkemizin çeşitli bölgelerinde yaşanan ani sıcaklık düşüşleri, başta meyve ağaçları olmak üzere birçok tarımsal üründe ciddi zarara yol açmıştır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre bazı bölgelerde sıcaklık -15 °C'ye kadar düşmüş; bu değerler, ilgili bölge ve dönemler için son 30 yılın en düşük seviyeleri olarak kayıtlara geçmiştir. Özellikle 9–12 Nisan tarihlerinde yoğunlaşan don olayına çok sayıda tarla ve bahçe bitkisinin gelişme döneminde yakalandığı anlaşılmaktadır. Ziraî don olayının etkileri, bitki türü ve gelişim evresine göre farklılık gösterirken, don olayından özellikle çekirdekli ve sert kabuklu meyveler zarar görmüştür. Erken uyanan meyve ağaçları (kayısı, şeftali, nektarin, üzüm, elma vb.), narenciye grubu, sebze fideleri ve seralarda yetiştirilen süs bitkileri en fazla etkilenen ürün grupları olmuştur. Ayrıca, Karadeniz'de 400 metrenin üzerindeki fındık bahçelerinde de önemli rekolte kaybı riski söz konusudur. Don felaketi bir çok ilde etkili olmakla birlikte hasarın özellikle Orta Anadolu bölgesinde yoğunlaştığı izlenmektedir.

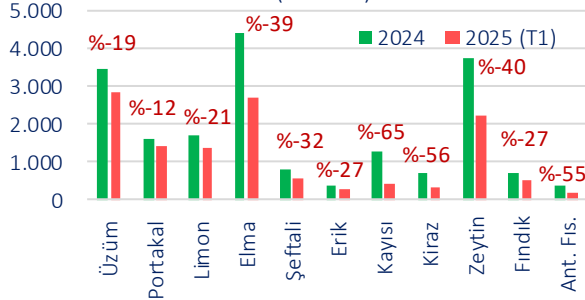
11 –12 Nisan Gecesi

Ziraî don olayının tarımsal üretimde yaratacağı düşüşe ek olarak üretim maliyetleri ve finansal yükler üzerinden üreticiye etkilerinin derinleşebileceği öngörülmektedir. Meyvecilik ve seracılıkla uğraşan üreticiler, fide, gübre, ilaç ve enerji gibi temel girdilere ilişkin harcamalarını sezon başında yapmış olmalarına rağmen, don sonrası ciddi ürün kayıplarıyla karşı karşıya kalmışlardır. Bu durum, üreticinin birim maliyetini artırmış, borç ödeme kapasitelerini azaltmıştır. Ziraî sigorta (TARSİM) kapsamına girmeyen ya da eksik sigorta yaptırmış üreticiler için telafi mekanizmaları sınırlı kalmakta; dolayısıyla bazı üreticilerin üretimden çekilme ya da alan küçültme riski gündeme gelmiştir. Nisan ayı içerisinde Tarım ve Orman Bakanlığı öncelikle dondan zarar gören sigortalı çiftçiye ödeme yapılacağını, ardından sigortası bulunmayan üreticilerin zarar gören mahsullerinin üretimi için yaptıkları harcamaların, hasarları oranında karşılanacağını açıklamıştır.

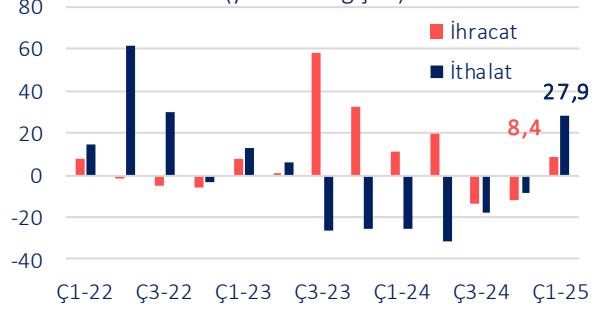
Don felaketiyle ürün bazında önemli kayıplar söz konusu olsa da gıda arz güvenliğine ilişkin ciddi bir risk durumu oluşmamıştır. TÜİK tarafından açıklanan Bitkisel Üretim 2025 yılı ilk tahminine göre tahıl üretiminin 2025 yılında 4 milyon ton (%5,3), sebze üretiminin 554 bin ton (%1,7), donun etkilerinin en sert hissedildiği meyvelerde ise üretimin 6,9 milyon ton (%24,4) gerileyeceği öngörülmüştür. Buna göre, yaklaşık üretim miktarlarının tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 71,4 milyon ton, sebzelerde 33 milyon ton, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde ise 21,4 milyon ton olarak gerçekleşeceği tahmin edilmiştir. Ürün özelinde bakıldığında 2025'te kayısı rekoltesinin %65,1, kiraz rekoltesinin %55,7, elma rekoltesinin %38,7 azalacağı tahmin edilmiştir. Bu yıl ayrıca zeytin üretiminin %40, fındık üretiminin %27,5, antep fıstığı üretiminin de %54,6 oranında gerileyeceği öngörülmüştür. Diğer yandan, felaketin yıl genelinde tarımsal ürün ihracatı üzerinde baskı yaratacağı, buna karşılık rekolte kaybı beklenen ürünlerde ithalatın yükseleceği tahmin edilmektedir.

Seçilmiş Meyvelerde Üretim Tahmini
(bin ton)

Kaynak: TÜİK

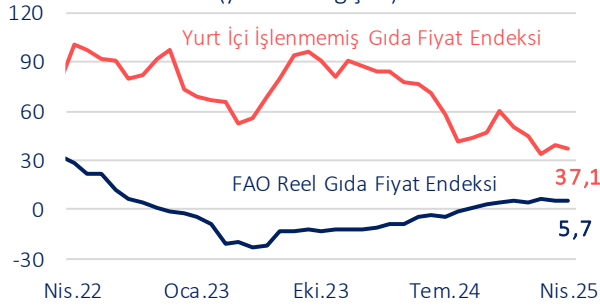
Tarımsal Ürün Dış Ticareti
(yıllık % değişim)

Küresel ölçekte tarımsal emtia fiyatlarında 2024'ün ikinci yarısında yaşanan toparlanma 2025 yılının ilk çeyreğinde ivme kaybederken, FAO (Birleşmiş Milletler, Gıda ve Tarım Örgütü) Gıda Fiyat Endeksi 2025'in ilk üç ayında yıllık bazda %5,0 oranında yükselmiştir. Yurt içinde ise işlenmemiş gıda fiyatları ilk çeyrek yıllık bazda %39 artış kaydetmiştir. Nisan ayında FAO gıda fiyat endeksindeki yıllık artış %5,7, yurt içi işlenmemiş gıda fiyatlarındaki artış %37,1 düzeyinde gerçekleşmiştir.

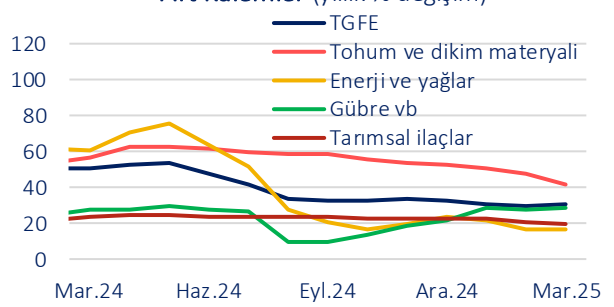
Yurt içinde 2024 yılının ikinci yarısından itibaren yatay bir seyir izleyen tarımsal girdi fiyatları enflasyonu (TGFE) söz konusu seyrini 2025'in ilk çeyreğinde korumuştur. Bu dönemde petrol fiyatlarındaki gerilemeyle sektörel enerji maliyetlerindeki artış nispeten sınırlı kalırken, tohum ve dikim materyali fiyatlarındaki hızlı artışların sürmesi dikkat çekmiştir.

Gıda Enflasyonu
(yıllık % değişim)

Kaynak: FAO, TÜİK

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi ve Seçilmiş Alt Kalemler (yıllık % değişim)

Temel Göstergeler

	2024				2025			
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ç1	Ocak	Şubat	Mart
Büyüme (reel, GSYH alt kalemi)	5,4	2,4	2,2	3,0	2,0	-	-	-
İhracat (milyon USD)	2.297	1.848	1.762	2.684	2.491	878	845	767
İthalat (milyon USD)	2.809	3.087	2.119	2.209	3.592	1.184	1.151	1.257
İhracat (yıllık % değişim)	10,9	20,1	-13,1	-12,0	8,4	5,8	11,1	8,7
İthalat (yıllık % değişim)	-25,7	-31,8	-17,5	-8,7	27,9	27,5	30,9	25,7
Tarım-ÜFE (yıllık % değişim)	59,4	58,8	34,6	39,7	32,2	35,5	29,9	31,5
Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi (yıllık % değişim)	48,3	50,9	35,4	32,7	29,7	30,5	28,9	29,7
İşlenmemiş Gıda Enflasyonu (yıllık % değişim)	85,2	74,9	47,3	52,3	39,0	44,2	33,7	39,6
FAO Gıda Fiyat Endeksi (reel, yıllık % değişim)	-10,8	-5,7	-1,9	4,2	5,0	4,1	5,9	4,9
Sektörel Kredilerdeki Payı (%)	6,8	6,8	6,8	7,3	7,4	7,4	7,5	7,4
Takipteki Krediler Oranı (%)	0,3	0,4	0,4	0,4	0,6	0,5	0,5	0,6

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler

Bölüm Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin

Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Seda Aydın Güleç

Birim Müdürü

seda.gulec@isbank.com.tr

Esra Mine Güngör

Uzman Yardımcısı

mine.gungor2@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin

Müdür Yardımcısı

asli.sat@isbank.com.tr

Berkay Arık

Uzman Yardımcısı

berkay.arik@isbank.com.tr

E. Büşra Take

Müdür Yardımcısı

busra.take@isbank.com.tr

Oğulcan Delil

Uzman Yardımcısı

ogulcan.delil@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.